John wenihtł'è

Yatı dıı nèk'e ts'ò ajà

¹Kèhoįwo gots'o Yatı wehòh?o Įlè, eyi Yatı sìi Nohtsı xè wehoh?o, eyits'o eyi Yatı sìi Nohtsı eli. ²Ededı sii kehojwo gots'o Nohtsı xè wehoh?o Ilè.

³Ededį wet'òò t'asìı hazoò hòèlį họt'e. Wedę t'asìı wilziı hòèlį nıìle. ⁴Ededį wet'à ts'eeda họt'e. Ededį wet'à ts'eedaa sìı do gha dzęh nildilanì. ⁵Togoòtł'òo yìı dzęh nildi, hanìkò do gigha togoòtł'òo t'à dzęh nildil nigeedì-le.

⁶Nòhtsį do įlè jo ts'ò yilha, John-Baptist wiyeh. ⁷Eyi dzęh nildi yegho xàyahti ha jo niitla. Ededi wet'òò do hazoò gigha ehkw'i-ahodi gha ajà. ⁸John-Baptist ededi eyi dzęh nildi! eli niile. Dzęh nildi! gho gode zo gha niitla ilè. ⁹Dzęh wedeèdli! wet'à do hazoò gha dzęh agode ha sii dii nèk'e do ts'ò ajà.

¹ºDii nèk'e do ta nàidè. Dii nèk'e do hazoò whehtsi kò amìi hot'ee sìi giniedì-le. ¹¹Edèot'i ts'ò ajà, hanìkò wèot'i giiwo-le. ¹²Hanìkò do hazoò ehkw'i adi giihwho xè wexè aget'i ha giiwoo sìi Nòhtsi weza giili k'èè giità agòòlà. ¹³Wezaa giili sìi dokwò t'à gigòhii awèts'edile, do haniwo t'à le, eyits'o dozhìi winì k'èè si t'à le, hanìkò Nòhtsi dahxà gigòhii t'à Nòhtsi wezaa giili hot'e.

¹⁴Eyı yatı wehòh?qq sìı do whelı eyıts'q gota nàıdè. Dànì eniìyah deè t'à wehòh?qq sìı wets'a?ı. Ededı ılàet'ee zq hanì eniìyah deè elı. Ededı sìı Nohtsı-Gota gots'q niìtla hot'e, wesqnıwq deè eyıts'q naowo ehkw'ıı wets'ò-èlı hot'e.

¹⁵John-Baptıst yegho golde, dii hadil ezeh ile, "Dii do wegho dii haehsi ile, 'Ededi sek'ee nilta ha sii senahk'e wet'aaraa dee hot'e, sekwe gots'o hot'e ne t'a,'" hadil yegho golde ile. ¹⁶Sil gots'o soniwo ts'ihrò elek'edaa goxe sigha horoo agòòla. ¹⁷Nohtsi sii Moses wet'oò naowo wet'a ts'eedaa sii gots'o ayılla ile, haniko Zezl-Kri wets'ihro

284 John 1

wesoniwo deè eyits'o nàowo ehkw'ii gots'ò ajà. 18Do wiizìi Nohtsi ari while. Nohtsi ededi ilaet'ee zo Nohtsi-Gotà gà whedaa sìi, Nohtsi k'èts'eezoò agòòlà.

John-Baptist Christ niìle

¹ºKòta Jerusalem gots'o Israel got'ıı gha k'aodèe John-Baptıst dageehke gha, yahtıı eyıts'o Levite gılıı gits'o geèhia. Dageehke, "Amı anet'e?" gilhdi t'à John-Baptist gots'o goıde. ²ºEdegho gode ha edèdaedi-le, gots'o ehkw'i xayaıhtı, "Christ aht'e nile," gohdi.

²¹Eyıt'à hagıìhdı, "Hanì-ıdè amiı anet'e? Asiì Elijah anet'e?" gıìhdı. John-Baptıst hagòhdı, "Eyı aht'e-le." "Nakwenào?oo deè anet'e nì?" gıìhdı. "le," gòhdı.

²²Noodea hagiìhdi, "Amìi anet'e? Gots'ò haidi, amìi jo ts'ò gogeèhaàa sìi gits'ò hats'edi ha t'à. Edegho dàidi ha?" giìhdi.

²³John-Baptıst, nakwenào?qo Isaiah weyatiì dek'eèhtł'è t'à gots'ò xàyaihti, hadi, "Ekìi-ka nèk'e dii hats'ediì yats'ìzeh hot'e, 'Gots'ò K'àowo wegha tili ehkw'i ni?à aahle,' dek'eèhtl'è. Eyi do aht'e," gòhdi.

²⁴Pharisee mộhdaa John-Baptist ts'ộ gogeèh?à įlè. ²⁵John-Baptist dageehke, hagedi, "Christ anet'e-le, Elijah anet'e-le eyits'ọ nakwenào?ọọ deè anet'e-le nịdè dànìghọ dọ k'ètaįdzį?" giìhdi.

²⁶John-Baptıst gots'ò hadı, "Sı sìı tı t'à naxık'ètaìhdzı hot'e, hanìkò do ılè naxıta nàwoo sìı wek'èahso nıìle. ²⁷Ededı sìı sek'èè niìtla ha hot'e. Wekechıı̀tl'ıı̀ ejiehge ha kò do lahoeht'ı-le," gòhdı.

²⁸Jordan deh nızàa gà kộta Bethany eko eyı hazoò hagòjà. Eko John-Baptıst do k'ètaìdzı ılè.

Nộhtsị wesahzòa wet'à do gihołi gigho nahoezhe ha

²⁹Ek'èdaedzęè k'e John-Baptıst, Zezì yets'ò etłe ya?ı ekò, hadı, "K'eaht'ì. Nòhtsı wesahzòa wet'à dıı nèk'e do gıholıì hazoò nahoezhe ha! ³⁰Eyı do wegho dıı haehsı ılè, 'Do sek'èè niìtla ha siı sekwe wehòh?o hot'e, eyıt'à senahk'e wet'àa?àa deè eli.' ³¹Sı kò wek'èehsole ılè, hanikò Israel got'ıì gık'èezo ha t'à tı t'à do k'ètaihdzı hot'e," gòhdı.

³²Eyıts'o John-Baptıst yegho dıı hadı, "Yak'e gots'o Yedàyeh Nezii k'aba degoo lanıı Zezì k'e daahtla ga yek'e dawheda weeh?i. ³³Si wek'ehso ha-le ile, hanikò amiı tı t'a do k'etaihdzi ts'o siih?aa sii sets'o hadı, 'Do wek'e Yedayeh Nezii dahtla xe yek'e dawheda, wenee?ii sii eyi do Yedayeh Nezii t'a do k'etaidzi ha hot'e,' sehdı.

John 1 285

³⁴Eyı do wets'ò dàgòjàa sìı sedaà agòjà t'à, Nòhtsı Weza hot'e wek'èehso," John-Baptıst gòhdı.

Zezì t'akwełòò edecheekeè goìhchì

³⁵Ek'èdaedzęè k'e John-Baptıst k'achį eyi wheda, wecheekeè nàke gıxè at'į. ³⁶Zezì naetle yazį ekò John-Baptıst do gots'ò dii hadı, "K'eaht'į. Nòhtsį wesahzòa naetle!" gòhdi.

³⁷Wecheekeè nàke John-Baptıst hadı egiìkw'o ts'ǫet'ıì Zezì k'èè geède. ³⁸Zezì gots'ǫ ets'aèhtła, gik'èè geède goazı t'à Zezì dagoehke, "Ayìıha aaht'ı?" gòhdı.

"Rabbı, edıl naade?" gılhdı. ("Rabbı" gedi nıde "do hoghaehtoo" gedil-agedi.)

³⁹Zezì hagòhdı, "Sek'èłaahtła nıdè wek'èahso ha," gòhdı.

Eyıt'à gık'èè goòhwho t'à edıl nàdèe siı gıazı. Ekliyeè k'e dı nilzo ılè. Eyı dzee k'e gıxe gıakw'è.

⁴⁰Eyı do nàke sìı ¡łè, Sımon-Peter wechı Andrew hot'e. John-Baptıst dàdı yeèhkw'o t'à Zezì k'èè èhtła ¡lè. ⁴¹Ekòet'ıì Andrew edi¡de Sımon ts'ò èhtła, hayèhdı, "Messıah wegots'ìh?o" yèhdı. ("Messıah" gedı n¡dè "Chrıst" gedıì-agedı.) ⁴²Eyıt'à Andrew edi¡de Zezì ts'ò yeèhchì.

Zezì hotiì Simon ghàidà ekò hayèhdi, "Ni sìi John weza Simon anet'e. Cephas nìyeh ha," yèhdi. ("Cephas" gedi nidè "Peter" gediiagedi.)

Philip eyits'o Nathanael Zezì wecheekeè giilii agejà

⁴³Ek'èdaedzęè k'e Zezì Galılee nèk'e ts'ò ajà. Eko Phılıp wheda yazı, yets'ò hadı, "Sek'èıtla," yèhdı.

⁴⁴Phılıp Bethsaida got'ıı hot'e, Andrew eyits'o Peter ededı sı eko gots'o agııt'e. ⁴⁵Phılıp, do ilê Nathanael wiyeh ts'o èhtla, hayèhdı, "Moses, do ilê gho iltl'e ilêe sii wegots'ıhıo. Nakwenaoroo sı wegho giitl'e ilê. Joseph weza Zezi wiyeh kota Nazareth gots'o do," yèhdi.

⁴⁶Nathanael yets'ò hadı, "Nazareth nııdı nı? Eko gots'o t'asıı nezıı xàhohwhı ha nı?" yèhdı. "Sek'èatla, wıızı ha ne," Phılıp yèhdı.

⁴⁷Zezì, Nathanael naetłe yazı ekò yets'ò hadı, "Dıı do Israel got'ıì wedeèdlıı eli hot'e, eyits'o eghoyats'eezàa wıızıı wets'ò-èlı-le," Zezi yegho hadı.

⁴⁸"Dànì sek'è_lzo gho a_ldı?" Nathanael yèhdı. Zezì yets'ò hadı, "Phılıp nets'ò gode kwe, _lłaà jìechots'ıì wetł'a wheeda ekò neeh₂l _llè," yèhdı.

⁴⁹Eyıt'à Nathanael hadı, "K'àowo, nı sìı Nohtsı Weza anet'e, Israel got'ıì gha K'àowocho anet'e," yèhdı.

⁵⁰Zezì hadı, "Jiechots'ıì tł'a wheęda nèehsį t'à negha ehkw'ı-ahodı. Eyı wenahk'e t'asìı deè ło nezì ha hot'e," yèhdı. ⁵¹Eyıts'o Zezì hadı, "Ehkw'ı anèehsį, yak'e negha xègoèht'ì ha, yak'eet'ıì Do-wet'àazàa-deè ts'ò dekegììde eyıts'o hodàgeedè nezì ha," yèhdı.

Zezì t'akwełòò eniìyah whehtsi

1Taı dzęę tł'axoo Galılee nek'e, kota Cana eko do ile honida ha noo. Zezi wemo eko wheda. ²Zezi eyıts'o wecheekee sı gokageh? ile. ³Jieti k'ehoowo eko Zezi wemo yets'o hadı, "Jieti gıts'o-le aja," yehdı.

⁴Zezì yets'ò hadı, "Ts'èko, sı sıldı-le, segha ılaa while hot'e," yèhdı.

⁵Zezì wemo do eyı eghàlageedaa sìı ts'ò hadı, "Ayìı dànaxèhdı sìı haahle," gòhdı.

⁶Tı gha kweto nechàa ek'ètaı eyı whela, wet'à Israel got'ıı edenàowoò k'èè edılà eyıts'o edekè k'enagehtse. Kweto ılè naèno hanì-le-ıdè taèno lìgalò haàtlo tı weyiı whetl'ı hot'e.

⁷Zezì do eyı eghàlagıìdèe ts'ò hadı, "Kweto weyìı tı dagoò?oò aahle," gòhdı. Eyıt'à kweto yìı tı dagoò?oò agiìlà.

⁸Eyı tł'axǫò Zezì gots'ò hadı, "Tı mòhdaa ààhchı gà nàsı gha k'àowo elii sìi ghàahge," gòhdi. Eyıt'à hagilà. ⁹Nàsı gha k'àowo ti jietì whelii sìi yek'ałegolì. Edil gots'o jietì agehzii sìi yek'èezo-le, hanikò do kweto yìi ti dagoòzoò agilàa sìi gik'èezo. Eyit'à nàsı gha k'àowo whatsoò do honidza ts'ò hadı, ¹⁰"Do hazoò jietì denahk'e nezii sìi t'akwelòò do ghàgeedi hot'e. Do dezòò jietì lo giado tl'axoò jietì nezitsoò-le sìi do ghàgeedi. Hanikò ni sìi jietì denahk'e nezii sìi dil gogha wek'ènedì noò," yèhdi.

¹¹Zezì kộta Cana wheda ekò eyi t'akwełộộ eniìyah whehtsi ilè. Eniìyah deè elii sìi do giaziì agòòlà, eyit'à wecheekeè wegho ginì nàtsoò agejà.

Zezì Nộhtsikộ-gocho ts'ộ èhtla

¹²Eyı hagòjà tł'axǫò Zezì edemǫ, edechı eyıts'ǫ edecheekeè xè kòta Capernaum ts'ò geède. Eko whaà-lea ts'ò agut'è.

¹³Israel got'₁į g₁gha dzędeè Passover ts'₀ hawe ekò Zezì kòta Jerusalem ts'₀ ajà. ¹⁴Eko Nòhts₁kò-gocho gà do t'asìı elegho nàgeehdì noò. Ejie, sahzòa, k'àba hanıı elegho nàgeehdì, eyits'₀ do mòhdaa

ladà k'e soòmba ehdagele gho geèhkw'e, Zezì goazı. ¹⁵Eyıt'à tł'ı t'à dekwa whehtsı, Nohtsıko-gocho ga gots'o, sahzoa eyıts'o ejie hazoo xagodeèzhì. Ladà k'e soomba ehdagelee sii gogho kwiteyeehde t'à satsoa hazoo dèè k'e ts'o nałayeehtl'ı. ¹⁶Do k'aba lanıı gigho naèdii sii gots'o hadı, "Dii hazoo xahwha! Seta weko naedii k'e goahtsı ha nile," gohdı.

¹⁷Wecheekeè Nǫhtsį Nįhtł'è k'e dıı hanì dek'eèhtł'è gınadì: "Nekǫ nezįį wek'èhdì ha ghọ hòtł'ò anįhwhọ," dek'eèhtł'è.

¹⁸Zezì hajà t'à Israel got'₁

i mòhdaa hagıìhdı, "Amìı wedahxà anet'₁? Godaà enıìyah nechàa hòwheehts

i nide wek'ets'eezo ha," gıìhdı.

¹ºZezì gots'ò hadı, "Dıı Nòhtsıkò-gocho wedıhoahtsı nıdè, taı dzeè k'ehoowo nıdè nagohtsı ha," gohdı.

²⁰Eyıt'à Israel got'ı hagı hadı, "Dı èno-daats' ò-ek' ètaı xo t'à dıı Nohtsık ò-gocho gogehtsı hot'e. Taı dze et'a ko nagoıhtsı ha nııdı ni?" gı hdı. ²¹Nohtsık ò gho goıde esi edezh gho gode e-adı ıl è. ²²Zez naidà th'axo wecheeke eyi hadıı si gınadı. Eyit'a Nohtsı Nıhth' k'e ayı dek'e ehth' e eyits' o Zez weyatı gıgha ehkw'ı-ahodı agej a.

²³Zezì, dzędeè Passover gha kộta Jerusalem wheda ekò, dọ lọ Zezì eniìyah lọ eghàlaidà giari, eyit'à ehkw'i adı giiwoò agejà. ²⁴Hanìkò Zezì dọ hazoò goinì k'èezo ts'ihrò deghàà dọ ghàdìhtè ha niwọ-le. ²⁵Donì k'èezo t'à, dọ ghọ wets'ò hats'edi-le kò dọ gidzeè k'èezo họt'e.

Zezì Nıcodemus hoghàehto

3 1-2 Įłàà Pharisee gots'o do įłè, Nicodemus wìyeh, to Zezì ts'àèhtła. Eyi do sìi Israel gha k'aodèe goxè wheda hot'e. Zezì ts'ò hadı, "K'àowo, ni sìi Nòhtsi dahxà do hoghàihto wek'èts'eezo hot'e. Do wiizii nexèht'eè eniìyah hohtsi ha dìì, Nòhtsi yets'àidi lenosii," yèhdi.

³Zezì yets'ò hadı, "Ehkw'ı anèehsı, do wıızıı k'achı wegòhlı lenosıı Nohtsı Wenaowoo k'è horo yek'è ezo ha dii," yehdı.

⁴Nıcodemus hadı, "Do weghoò ło sìı dànì k'achı wegòhlı lì? K'achı edemo bò yìı naetla gà k'achı wegòhlı ha dìì naà!" yèhdı.

⁵Zezì yets'ò hadı, "Ehkw'ı anèehsı, do tı t'à eyıts'o Yedàyeh Nezıı t'à wegòhlı lenosu Nohtsı Wenaowoo k'è horoo siı goyaetla ha nıìle. ⁶Dozhlı t'à dozhlı wegohlı hot'e, hanıko Yedayeh Nezıı t'à do wets'o ını wegohlı hot'e. ⁷'K'achı negohlı ha hot'e,' dehsıı sıı, negha enılyah welè-le. ⁸Nıhts'ı sıı t'ahooyı ts'o k'eweehts'ı hot'e. Nıhts'ı dèekw'o wets'eèhkw'o, hanıko edil gots'o at'ı eyıts'o edil ts'o at'ıı sıı wek'èts'eezole. Do Yedayeh Nezıı t'à gıgohlıı sıı gıxè hanı horo hot'e," yèhdı.

288 John 3

9Nıcodemus hadı, "Dànì hagòjà lì?"

¹ºZezì yets'ò hadı, "Nı sìı Israel got'ıı gha do-hoghàehtoo-doò nelı, hanıkò daehsıı sıı wenııdı-le ni? ¹¹Ehkw'ı anèehsı, t'asıı k'èts'eezo eyıts'o t'asıı wets'azıı sıı weghàa gots'ede hot'e, hanıkò naxı do xazaa yahlıı sıı ehkw'ı ats'edı goahwho-le. ¹²Dıı nèè gots'o t'asıı gho naxı-xè gohdo, hanıkò naxıgha ehkw'ı-le. Ekò yak'e gots'o t'asıı gho naxıxè gohdo nıdè danı naxıgha ehkw'ı aehsı li? ¹³Do wıızıı yak'e hoazı while, amıı yak'e gots'o dıı nèk'e ts'ò ajaa sıı ededı zo yak'e hoazı hot'e. Eyı sıı Do-wet'aazaa-deè hot'e. ¹⁴T'akwe whaa Moses, ekıı-ka nèk'e dechı k'e gòo ıdòo ts'ò ayııla ıle. Eyı xèht'eè Do-wet'aazaa-deè dechı k'e ıdòo awedle ha hot'e. ¹⁵Do ehkw'ı adı yııhwhoo sıı welo while ts'ò eda ha.

John-Baptıst Zezì gho gode

²²Eyı tł'axoò Zezì edecheekeè xè Judea nèk'e ts'ò geède. Eko whaà-lea ts'ò goxè aҳt'è, eyıts'o do k'ètaìdzҳ. ²³Ekìıyeè k'e kòta Anon eyıts'o kòta Salım ts'ò goowà-lea tı lo t'à, eko John-Baptıst do k'ètaìdzҳ eyıts'o do gık'ètaìdzҳ ha t'aats'oò eko aget'ҳ. ²⁴(John-Baptıst wedaàto kwe agot'ҳ ҳlè.) ²⁵John-Baptıst wecheekeè eyıts'o Israel got'ҳҳ gha k'àowo ҳlè edek'enats'ehtsee nàowoò gho elets'ò nàyagehtı. ²⁶Eyıt'à John-Baptıst ts'ò geède, hagedı, "K'àowo, do ҳlè, Jordan deh te nexè at'ҳ wegho goneedè là, do k'ètaìdzҳ t'à do hazoò wets'ò aget'ҳ," gıìhdı.

²⁷John-Baptıst gots'ò hadı, "Amìı yak'e gots'o la weghòt'oo sìı yek'èè zo eghàlaeda hot'e. ²⁸Naxıts'ò dıı haehsı ılèe sìı wek'èahso ne, 'Sı Chrıst aht'e nıìle, hanìkò sı sìı wenakweè jo ts'ò sets'ııhıa hot'e,' haehsı ılè. ²⁹Ts'èko honidzaa sìı wedozhıì ghaelı hot'e. Do honidaa

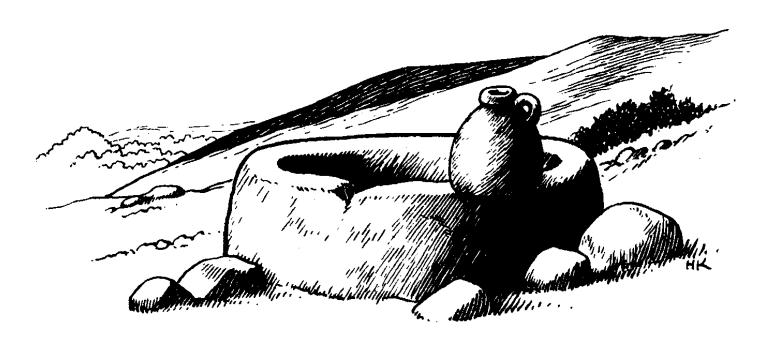
weàgia yekareèhkw'o hot'e. Do ts'ò gode yeèhkw'o nidè siì winà hot'e. Eyi xèht'eè diì hòt'a sinà hot'e. 30 Ededi deròò wet'àarà ade ha hot'e, eyits'o si sìi dek'arì ahde ha hot'e.

31"Įdòo gots'o hodàèhtłaa sìı eyı denahk'e wet'àaràa deè hot'e. Dıı nèk'e gots'o do elii sìı dıı nèè gots'o do hot'e, eyıt'à dıı nèè gots'o do gok'èè gode. Ekò yak'e gots'o nììtłaa sìı hazoò t'à gonahk'e wet'àaràa deè hot'e. 32Ayìı ghàidàa eyıts'o ayìı eèhkw'oo sìı yegho gode, hanìkò do wiizìı ehkw'ı adı yiihwho-le. 33Amiı ehkw'ı adı yiihwhoo sìı 'Nòhtsi ehkw'ı hot'e,' hadı hot'e. 34Nòhtsi do gots'ò yiihraa siı yeyatıì t'à gode hot'e, Nòhtsi, Yedàyeh Nezii deghàà wets'ò-èli ayiìlà. 35Nòhtsi edeza ghoneèto hot'e, eyıts'o t'asiı hazoò gha k'àowo elii ayiilà. 36Amiı Nòhtsi Weza ehkw'ı adı yiihwhoo siı welo while ts'ò eda ha. Amiı Weza nıwo-le siı welo while ts'ò eda ha-le, Nòhtsi hoila yeghàhòrà ha sìı wedawhero hot'e," John-Baptıst edecheekeè gòhdı.

Zezì Samarıa gots'o ts'èko ts'ò gode

¹Pharisee gilli sìi Zezì, John-Baptist nahk'e do lo k'ètaìdzi eyits'o wecheekeè lo ajà gho giìkw'o. ²Hanìkò Zezì ededi do k'ètaìdzile, wecheekeè aget'i. ³Zezì hagedi gho iìkw'o ekò Judea nèk'e gots'o naèhtla, Galilee nèk'e ts'ò anajà.

⁴Samarıa nèk'e gok'egilide, hani gıgha hò? t'à. ⁵Eyı nèk'e kòta Sykar ts'ò nègilide. Jacob, dèè edeza Joseph ghàli? o sìı ts'ò goowà-le hot'e. ⁶⁻⁸T'akwe whaà Jacob dèè goyli tı-ts'lhchıı-k'è gòhtsil slı eyı gò? o. Zezl nıwà dèhtla t'à niltso, eyı tı-ts'lhchıı-k'è gà dèhkwà. Dzetanı ekliyeè k'e agòht'e. (Wecheekeè t'aslı nàgeehdì ha kòta ts'ò geède ılè.)

Tı-ts'îhchu-k'è (4.6)

290 John 4

Nįįlà kòta Samaria gots'o ts'èko ti ìhchi ha eyi niìtla. Zezì yets'ò hadi, "Ti sàįdi," yèhdi.

⁹Ts'èko yets'àèhyeh t'à hayèhdı, "Ekò nį Israel got'į anet'e; sį sìi Samarıa gots'ǫ ts'èko aht'e. Dànì t'à tı sįįkè?" yèhdı. (Israel got'į Samarıa got'į xè aget'į ha gįįwǫ-le t'à ts'èko hanì yets'ǫ goįde.)

10 Zezì hayèhdi, "Nôhtsi ayìi do ghà?àa sìi wek'èizo nidè, eyits'o amìi ti neekèe sìi wek'èizo nidè, ti wiikè ha ilè. Hanì-idè ti wet'à ts'eedaa neghàedi ha ilè," yèhdi.

¹¹Ts'èko yets'ò hadı, "K'àowo, wet'à tı ts'ìhchıı nets'o-le eyıts'o tı-ts'ìhchıı-k'è įzhıì tı ts'ò goowà. Eyıt'à edi gots'o tı wet'à ts'eedaà anele lì? ¹²Gocho Jacob wenahk'e anet'e nì-gho aidı? Ededi dıı tı-ts'ìhchıı-k'è goghài? hot'e. Ededi jo gots'o tı ats'e, weza sı eyıts'o wets'o tıts'aàdìı sı jo tı gıats'e hot'e," yèhdı.

¹³Zezì yets'ò hadı, "Amìı dıı tı yedoo siı k'achı tı ghaewıì ade ha hot'e. ¹⁴Hanikò amiı tı weghaehdıı siı k'achı tı wıızıı ghaewı ha nıile. Tı weghaehdıı siı weyiı gots'o tı xaelıı lade ha; yet'a welo while ts'ò eda ha," yèhdı.

¹⁵Ts'èko yets'ò hadı, "K'àowo, k'achı tı ghaehwhı ha-le t'à, eyı tı seghàıdı, hanì-ıdè t'aats'oò jo ts'ò tı ghoehda ha-le," yèhdı.

16Zezì yets'ò hadı, "Nedoò xàatla gà wexè jo nàatla," yèhdı.

¹⁷Ts'èko yets'ò hadı, "Sedoò gòhlı nıìle," yèhdı.

Eyıt'à Zezì yets'ò hadı, "Ehkw'ı aıdı, nedoò gòhlı nıìle. 18 Nedoò sılàı gòılè eyıts'o dıì do wexè naadèe siı nedoò nıìle. Ehkw'ı xayanehtı," yèhdı.

¹⁹Ts'èko hadı, "K'àowo, nakwenào?qo anet'e noò. ²⁰Gocho dıı shìh k'e Nòhtsı ts'ò yagııhtı hot'e. Hanikò naxı Israel got'ıı aahlıı siı Jerusalem eko zo do hazoò Nòhtsı ts'ò yagehtı ha dahdı," yèhdı.

²¹Zezì yets'ò hadı, "Ts'èko, ehkw'ı anèehsı, ıdaà nıdè jo shìhka zo eyıts'o Jerusalem eko zo Nohtsı-Gotà ts'ò yaahtı ha nıìle. ²²Naxı do yaahlıı sìı ayıı ts'ò yaahtıı sıı wek'eahso nııle; goxı amıı ts'ò yats'ehtiı sıı wek'ets'eezo hot'e, do edaxalee sıı Israel got'ıı gots'o ne t'a. ²³Idaa nıde —hot'a jo nihoowo— amıı Nohtsı-Gota ts'ò sıı yagehtı ha gııwo nıde, Nohtsı wets'o Ini t'a ehkw'ı gıts'o yahtı ha hot'e. Gota hanı wets'o yats'ehtı ha goıhwho hot'e. ²⁴Nohtsı sıı Ini hot'e. Do Nohtsı ts'ò yagehtıı sıı wets'o Ini t'a ehkw'ı gıts'o yahtı ha hot'e," yèhdı.

²⁵Ts'èko hadı, "Įdaà nįdè Messiah nììtła ha wek'èehsǫ. Nììtła nįdè t'asìi hazǫò godaedi ha hǫt'e," yèhdi. ("Messiah" gedi nįdè "Christ" gediì-agedi.)

John 4 291

²⁶Eyıt'à Zezì yets'ò hadı, "Sı, nets'ò gohdee sìı eyı aht'e," yèhdı.

Zezì wecheekeè wets'ò noògude

²⁷Ekìıyeè k'e Zezì wecheekeè noògiide. Zezì ts'èko ts'ò gode t'à sıì gıgha eniìyah. Hanìkò Zezì dagiihke t'à, "Ayìı neewo?" hanì-le-idè "Dànìgho wets'ò goide?" gıìhdı-le.

²⁸Ts'èko edetitoò de kòta ts'ò naèhtla. Eko do ts'ò dii hadi, ²⁹"Sek'èahdè! Yeè do whedaa sìi t'asìi hazoò hahlàa sìi yek'èezo. Asìì eyi Christ at'i soni?" gòhdi. ³⁰Eyit'à kòta gots'o do hazoò Zezì ts'ò geède.

³¹Ts'èko naèhtła tł'axǫò Zezì wecheekeè gıts'ò hadı, "K'àowo, t'asìı ghọ shèṭtɨ," gıìhdı.

³²Hanìkò Zezì gots'ò hadı, "Ayìı wegho shèhtį ha sìı wek'èahso nıìle," gòhdı.

³³Eyıt'à wecheekeè dałegeehke, "Asìì do t'asiı yeghànııdı gho adı?" gedı.

34Zezì gots'ò hadı, "Amìı jo ts'ò sııhızàa sìı wek'èaht'e ha hot'e eyıts'o la seghàızoo sìı wegho naht'è ha hot'e. Eyı sediì hot'e. 35Naxı do yàahlıı sìı dıı haahdı: 'Dı sa tl'axoò nıdè t'asiı dehshee sìı nàts'ehtsì gà xehkò goyats'eewa ha,' dahdı. Hanikò sı dıı hanaxèehsı, 'Dèè k'e k'eaht'ı. T'asiı dehshee siı dıidi ajà, hòt'a nàts'ehtsı ha nezı.' 36Do t'asiı dıidı xayeht'aa sıı hòt'a dıı-t'ıı wets'azeedi hot'e. Hòt'a dıı-t'ıı welo while ts'ò geeda ha do lo nahtsı. Hanı-ıdè do t'asıı dehshee nègelee sıı eyıts'o do t'asıı dııdıı nagehtsıı sıı ılah elexè gına ha hot'e. 37Do dıı hagedı ehkw'ı hot'e, 'Do ılè wet'a t'asıı dehshee nèyele, eyıts'o do ılè wets'o t'asıı dııdıı nayehtsı.' 38La wek'e eghalaahda-le ko, wets'o t'asıı dehshee naahtsı ha ts'ò naxehza hot'e. Do eyıı-le hotl'o gıghalagııda, gılaa gots'o t'asıı nezıı naahtsı ha," Zezì edecheekee gòhdı.

Samarıa got'ı i ło Zezi ehkw'ı adı gılhwho

³⁹Eyı kộta gots'ǫ Samarıa got'ıl lǫ Zezl ehkw'ı adı gııwol agejà. Eyı ts'èko yegho dıı hadı t'à, "T'aslı hazol hahla slı sets'ò hadı." ⁴⁰Eyıt'à Samarıa got'ıl Zezl ts'àgede. Whaà-lea ts'ò gogà wheeda gılhdı t'à nàke dzel ts'ò gogà aıt'è. ⁴¹Zezl weyatıl ts'ıhılı denahk'e do lǫ gıgha ehkw'ı-ahodıl agejà.

⁴²Eyıt'à ts'èko ts'ò hagedı, "Neyatıì zo t'à gogha ehkw'ı-ahodı nıìle, hanìkò goxı xàè weyatıì ts'ıìkw'o t'à. Ededı sìı xàè dıı nèk'e do Eda-xàgolee elı hot'e, hotıì wek'èts'eezoò ats'ejà," gıìhdı.

Dèe-ts'ò-k'àowo-cheekeè weza k'aàt'ıì ajà

⁴³Zezì, nàke dzęż ts'ò eyı do goxè aįt'è tł'axoò Galılee nèk'e ts'ò ajà. ⁴⁴(Zezì ededį dıı hadı įlè, "Nakwenàoroo sìı wekòta gots'o do agiţt'ee sìı do gıìt'i nıìle," hadı.) ⁴⁵Zezì Galılee nèk'e niìtla ekò eko got'i gıarı t'à, gınà. Kòta Jerusalem eko dzędeè Passover gıxè agòjà t'à Zezì dànì eghàlaıdàa sìı gıarı ¡lè.

⁴⁶Zezì k'achį Galilee nèk'e kòta Cana nììtła, eko ti t'à jìetì whehtsį įlè. Dèe-ts'ò-k'àowo-cheekeè įłè eko wheda, kòta Capernaum eko weza eyaelį. ⁴⁷Eyi k'àowo, Zezì Judea nèk'e gots'o Galilee nèk'e niìtła yegho iìkw'o t'à yets'àèhtła. Zezì ghonàdaetì, "Sek'èįtła, sezaa eładaawii sìi k'aàt'iì awįįle," yèhdi, yeghonàdaetì.

⁴⁸Zezì yets'ò hadı, "Naxıdaà enıìyah nàhòwo lenosıı naxıgha ehkw'ı-ahodı ha nıìle," yèhdı.

⁴⁹Dèe-ts'ǫ-k'àowo-cheekeè hadı, "K'àowo, sezaa ełaàwı kwe sek'èįtła," yèhdı.

50 Zezì hayèhdı, "Nekò ts'ò naıtle. Nezaa eda ha," yèhdı.

Eyı do Zezì ehkw'ı adı nıwo t'à edekò ts'ò naèhtła. ⁵¹K'àowo ¡łaà tılı k'e naetłe ekò wecheekeè godı xè gıghaàgııde, hagedı, "Nezaa eda xè k'aàt'ıì anajà," gıìhdı.

52K'àowo gots'ò hadı, "Dàtło nìį20 k'e k'aàt'ıì ajà?"

"Įxę̀ę, įłè nìį po eki yeė, edi-elį-le ajà įlė," giìhdi.

⁵³Eyıt'à k'àowo, Zezì dàyèhdıı sìı hotıì eyı sadzeè k'e agòjà yek'èhoèhzà. "Nezaa eda ha," Zezì yèhdı ¡lè. Eyı hagòjà t'à eded¡ eyıts'o do hazoò wekò nàgedèe sìı gıgha ehkw'ı-ahodıì agejà.

54Dıì xè Zezì nàekeè enıìyah hòèhtsı hot'e. Judea nèk'e gots'o Galılee nèk'e nòotła tł'axoò eyı hagòjà.

Do k'eda-le sìı k'aàt'ıì ajà

1 Eyı th'axoò Israel got'ı gıgha nàsıdeè holè ha t'à, Zezì Jerusalem nàhtha. 2 Jerusalem eko eniıto nechàa gà tıa whehto. (Eyı eniıto nechàa sìı "sahzòa-gha-eniıto" wiyeh, eyıts'o eyı tıa, Aramaıc gıyatı k'è, Betesda wiyeh.) Eyı tıa wemoò sagòhıı-k'è sılàı gòla. 3-4 Eyı weth'a do-eyaeli lo whete. Mòhdaa gıdaà goilee, mòhdaa k'egedè-le eyıts'o mòhdaa gıkw'oò elaıdè. 5 Do ilè eyı whedaa siı taèno-daats'ò-ek'èdi xo gots'o k'eda-le hot'e. 6 Zezì eyı do eko whetı yarı. Whaà gots'o hanì eyaelı yegho ilkw'o t'à do eyaelı ts'ò hadı, "Asiì k'aàt'ıì anede ha neewo?" yèhdı.

John 5 293

⁷Eyı do hadı, "K'àowo, tı nàeda ts'òet'ıì tı yìehtła ha do sets'àwedì whìle. Įłaà tı ts'ò ehtle et'ıì do sekwe tı yìetla," hadı.

⁸Eyıt'à Zezì yets'ò hadı, "Nıţtła, netè nıjrah gà k'eţtło," yèhdı. ⁹Ekòet'ıì eyı do k'aàt'ıì ajà. Edetè nıjrah gà k'etłoò ajà.

Eyı hagòjàa sìı Nộhtsı Dzęè k'e agòjà. ¹ºEyıt'à Israel gha k'aodèe eyı do k'aàt'ıì ajàa sìı ts'ò hagedı, "Nộhtsı Dzęè k'e agòht'e, gonàowoò k'èch'a netè k'enehchı," gıìhdı.

¹¹Hanìkò eyı do hadı, "Do k'aàt'ıì asillàa siı sets'o dıı hadı, 'Netè nila gà k'eltlo,' sehdı t'à aht'ı," gohdı.

¹²Eyıt'à hagıìhdı, "Eyı do, 'Netè nıı̀a gà k'eıtlo,' nèhdıı siı amiı hot'e?" gıìhdı.

13Do k'aàt'ıì ajàa sìı amìı ayıllàa siı yek'èezo-le, Zezi donı ts'ò èhtla t'à.

¹⁴Eyı tł'axoò Nòhtsıkò-gocho gà Zezì k'achı nayat'ı t'à, yets'ò hadı, "Negha k'aàt'ıì agòjà, nezı. K'achı holi k'èè eghàlaıda-le, hanì-le-ıdè dànì eyanelèe sìı wenahk'e nexè hoila agode ha," yèhdı. ¹⁵Eyı do k'aàt'ıì ajàa sìı Israel gha k'aodèe gots'ò èhtla, hagòhdı, "Zezì k'aàt'ıì asìlà," gòhdı.

Nộhtsị Weza Edetà winì k'ệệ eghàlaeda

¹⁶Zezì, Nộhtsị Dzęè k'e hanì eghàlaidà t'à k'aodèe Zezì gha hoìla hogehtsi agejà. ¹⁷"Nộhtsị Dzęè k'e kò Setà t'aats'ọò edilaà ghàlaeda họt'e t'à, sị si t'aats'ọò eghàlaehda họt'e," Zezì gòhdi. ¹⁸Zezì hadi ts'ihiò k'aodèe k'èdaà giweè haiwo. Nộhtsi Dzęè nàizhì zọ niìle giiwo, hanìkò Nộhtsi xàè setà họt'e di t'à Nộhtsi xèht'eè adììdlà.

¹⁹Zezì gots'ò hadı, "Ehkw'ı anaxèehsı, Weza sìı ededahxà t'asiı ghàlaeda nıìle. Wetà ayiı ghàlaedaa yeghàedaa sìı eyı zo yeghàlaeda hot'e. Wetà dànì eghàlaedaa sìı Weza yexèht'eè eghàlaeda hot'e. ²⁰Gotà Edeza ghoneèto hot'e, t'asiı hazoò ghàlaedaa sìı yeghàedaà ayehrı. Here, eyı wenahk'e t'asiı deè ghàedaà ayele ha, naxıgha enıìyah dìì ha ne. ²¹Gotà do ełaıdèe sìı naìdà xè geedaà agohrı. Eyı xèht'eè Weza wegha sìghà k'èè do eda ha nıwoo sìı hagohrı hot'e. ²²Eyıts'o Gotà do wıızıı sınıyaehtı nıìle, hanıkò Weza do hazoò gosınıyaehtı ha wetł'aà wheroò ayıılà. ²³Hanı-ıdè do hazoò Gotà ts'ò nezıı nagera lanı Weza ts'ò nezıı nagera ha. Gotà Edeza gots'o yııhrà t'à, amıı Weza ts'ò nezıı nagera-le sıı Wetà ts'o nezıı nagera-le hot'e.

²⁴"Ehkw'ı anaxèehsı, amiı seyatıi ıikw'o xè t'aa sııhıa siı ehkw'ı adı yııhwhoo siı welo while ts'ò eda ha, eyıts'o hoila awedle ha-le. Ełaiwo gots'o eda ts'ò łataèhtła hot'e. ²⁵Ehkw'ı anaxèehsı, whaà-le-t'ıì, hòt'a jo nèhòiwo hot'e, do ełaàgiide lagiit'ee siı Nohtsi Weza gode

gıìkw'o ha. Do egıìkw'oo sìı geeda ha. ²⁶Gotà wet'à ts'eeda hot'e, eyı xèht'eè Weza sı t'à ts'eeda hot'e, hanì wetl'a hò?o ayıllà. ²⁷Weza Do-wet'àa?àa-deè eli ne t'à wedahxà do hazoò gosınıyaehtı ha yeghàhol?o hot'e.

²⁸"Dıı haehsıı siı naxıgha eniiyah welè-le. Noode nıdè do hazoo gıkw'oo nitoo siı gots'o gode gıikw'o ha hot'e, ²⁹dèè goyiı gots'o xageedè ha. Do nezi eghàlagııdàa siı geeda ts'o negiidè ha, haniko do nàowolı k'èè eghàlagııdàa siı gısıniyaetı ts'o negiidè ha. ³⁰Sı whatsoo t'asiı hahle ha dii. Ayiı eèhkw'o ghàà zo do sıniyaehtı hot'e. Sıni k'èè eghàlaehda nıile, amiı sııhıaa siı wıni k'èè zo aht'ı. Hani-ıdè sı do gısıniyahtı nıdè ehkw'ı zo xàyahtı hot'e.

Zezì wetà yegha gode

³¹"Sį edeghǫ xàyahtı nįdè seyatıì ıtà ha nıìle. ³²Hanìkò eyıì-le seghǫ nezįį xàyahtıı sìı ehkw'ı hǫt'e, seghǫ dàdıı sìı ıtà ha wek'èehsǫ.

³³"Naxį John-Baptist daweahke ha do wets'ò aahłà įlè, amìi ehkw'ii hot'e sìi yegho naxits'ò goţde ţlè. ³⁴Do segho xàyagehti ha segha wet'àarà niìle, hanìkò naxigha wegho xàyahti, hanì-ţdè naxigha ehkw'i-ahodi nţdè edaxànaxeetè ha welè. ³⁵John-Baptist tłeèk'òo dèk'òo laţt'è, wet'à dzeh nţidţ ţlè. Naxigha nezţ t'à whaà-lea gots'ò wexè aaht'ţ ţlè.

³⁶"Hanìkò ayìı eghàlaehdaa sìı John-Baptıst weyatıì nahk'e wet'àarà họt'e. Setà la seghàṭrọọ sìı weghọ naht'è ts'ò weghàlaehdaà aht'ṭ. Eyı la weghàahda weghàà, Setà jọ ts'ò sṭṭhràa sìı wek'èahso ha. ³⁷Eyıts'o Setà jọ ts'ò sṭṭhràa sìı ededṭ xàè seghọ xàyaṭhtı họt'e. Setà weàhkw'o eyıts'o weahrṭ sı whìle. ³⁸Do naxıts'ò yṭṭhràa sìı naxıgha ehkw'ı adı-le t'à, weyatıì naxıdzeè yìı whero-le. ³⁹Nòhtsṭ Nṭhtł'è wet'à welo whìle ts'ò ts'eeda ha dahwho t'à, hotıì weghàdeahto. Eyı Nòhtsṭ Nṭhtl'è sìı segho godeè adı họt'e, ⁴⁰hanìkò aahda anaxehle ha sìı sets'ò aahde ha dahwho-le.

⁴¹"Dǫ seghǫ nezil agedı gha aht'ı-le, ⁴²hanikò naxık'èehsǫ; naxıdzeè t'à Nǫhtsı ghǫnıahtǫ nıile. ⁴³Setà wedahxà jǫ nèehtla, hanikò ehkw'ı aehsı seahwhǫ-le. Ekò dǫ ededı ededahxà jǫ niitla nıdè eyı dǫ naxıgha ehkw'ı adı ha hǫt'e. ⁴⁴Dǫ naxıghǫ nezil agedı ha dahwhǫ, hanikò Nǫhtsı naxıghǫ nezil adı gha hots'ǫnıah²à-le. Hanì-ıdè dàni naxıgha ehkw'ı-ahodı lì?

⁴⁵"Hanìkò Setà wenadąą naxık'e nidahoeh?à ha dahwhǫ-le. Moses weyatıì k'èats'ııt'e dahwhǫ t'à ededı naxık'e nidahoe?à ha. ⁴⁶Moses seghǫ ııtl'è hǫt'e, naxıgha ehkw'ı adı nıdè sı sı naxıgha ehkw'ı aehsı

ha įlè. ⁴⁷Hanìkò ayìı dek'enèy_lįtł'èe sìı naxıgha ehkw'ı-le. Eyıt'à dàehs_lį sìı dànì naxıgha ehkw'ı lì?" Zezì gòhdı.

Zezì do ło waniidi

6 ¹Whaà hoòwo tł'axoò, Zezì Galılee nèk'e tı whetoo (Tıberıas-tì sı wìyeh) wetadà ts'ò ajà. ²Zezì do-eyaelii gha eniyah ghàlaidà giazi t'à do lo gik'èè goòhwho. ³Do eyi nègiidè kwe, Zezì shìh dekegoòrà k'e edecheekeè xè latsaa idà. ⁴Ekìiyeè k'e Israel got'i gits'o dzedeè Passover ts'ò hawe.

⁵Zezì dodeè gits'òède goa? ekò Zezì Philip ts'ò hadi, "Dii do gigho shèzhe ha edi gots'o lèt'è nàts'eèhdì lì?" yèhdi. ⁶Zezì ayìi dàyele ha sìi yek'èezo, hanìkò ekìi yeèhdzà ha t'à dayılhke.

⁷Phılıp yets'ò hadı, "Ek'èdį sa eghàlats'ııdà kò do haàtloo gha lèt'è nàts'eehdì ha dìì. Hazoò nechà-lea gıwàhoodì kò lèt'è gıxètlo ha-le," yèhdı.

⁸Wecheekeè ¡łè, Andrew, Sımon-Peter wechı, hadı, ⁹"Jo chekoa lèt'è nechà-lea sılàı eyıts'o liwe nàke k'ele, hanìkò sıì do lo t'à t'asìı elı ha-le," yèhdı.

¹ºZezì edecheekeè ts'ò hadı, "Do hazoò geèhkw'eè agıahle," gòhdı. Eko tl'oh lo gòhlı, eyıt'à do gık'eèhkw'e. Dozhiı zo ts'ııhtà nıdè sılàı-lemì eyı dèhkw'e. ¹¹Eyı tl'axoò Zezì lèt'è neyıiwa, yek'eèyaıhtı gà do geèhkw'ee siı gotaàgiıla. T'agııwo ts'ò shègiazhe. Eyı xèht'eè liwe hayıilà.

¹²Dǫ hazǫò nezįì shègiazhe tł'axǫò Zezì edecheekeè ts'ò hadı, "T'asìı weghàhoòwoo sìı nàahtsì. T'asìı wilziı ekii ka rògiihdè-le," gòhdi. ¹³Eyit'à do t'asìı ghàgeèràa sìi wecheekeè hazoò nàgèhtsi. Do shègiazhe tł'axoò łèt'è deròò whelaa sìi tł'ohto hoòno-daats'ò-nàke dagoòro nàgèhtsi.

¹⁴Zezì dıı hanì do gha enıìyah hòèhtsı gıazı t'à do elets'ò hagedı, "Nakwenàozoo deè dıı nèk'e niìtla ha ılèe siı eyı at'ı sonı," gedi. ¹⁵Zezì k'àowocho gehtsı ha gııwo, yek'èezo. Hanikò ededı hanıwo-le t'à whatsoò shìhta ts'ò anajà.

Zezì tı ka naetle

¹⁶Xèhts'ò agòjà ekò Zezì wecheekeè tabàa ts'ò geède. ¹⁷Elà yìı gııde gà ınòò kòta Capernaum ts'ò nageèht'e. Hòt'a gıxè to agòjà, hanìkò Zezì gots'ò nììtla-le. ¹⁸Nıhts'ı nàtso xè taatıì nechà ajà. ¹⁹Taı echı hanì-le-ıdè taı-àtanı echı ts'ò nègiı ekò Zezì tı ka elà ts'ò etle gıarı, eyıt'à sıì geèhyeh. ²⁰Hanìkò Zezì gots'ò hadı, "Sı aht'ı. Dahiı-le!"

296 John 6

gòhdı. ²¹Zezì hagòhdı t'à elà yìı etłaà agıllà. Edıl ts'o aget'ı ılèe siı ekòet'ıl elà gıxè tàèhtła.

²²Ek'èdaedzęè k'e įnòò do ło ageèhkw'ee sìı elà įłè zo giarį ginadì. Zezì edecheekeè xè elà yìetła-le įlè, eyits'o whatsoò nageèht'e įlè ginadì. ²³Eyit'à kòta Tiberias gots'o do mòhdaa elà t'à geère. Edįì Zezì lèt'è k'eèyaįhti eyits'o edįì do shègiazhe įlèe sìi eko dàgįįde. ²⁴Zezì eyits'o wecheekeè eko geèhkw'e-le noò do hazoò gik'èhoèhzà ekò k'achį elà yìi nagįįde, Zezì hagįįwo ha kòta Capernaum ts'ò nageèht'e.

Zezì łèt'è wet'à ts'eedaa elı

²⁵Įnộộ dọ Zezì giai ekò dageehke, "K'àowo, dàht'e jọ nọộneetła?" giìhdi.

²⁶Zezì hadı, "Ehkw'ı anaxèehsı, t'aahwho ts'o lèt'e gho shèahzhe t'a sekaahwho hot'e, naxıdaa enilyah nahowo t'a sekaahwho nılle. ²⁷Lèt'e tsìwı ha sıı gha eghalaahda-le, hanıko lèt'e wet'a welo while ts'o aahda ha sıı gha eghalaahda. Do-wet'aaa'aa-dee eyı lèt'e naxıgha'a ha. Ededı sıı Nohtsı-Gota wını k'ee eghalaeda wek'eedzoo ayııla hot'e," hadı.

²⁸Zezì edegho hadı tł'axoò do dageehke, "Nòhtsı dànì wegha eghàlats'eeda ha goıhwho?" gıìhdı.

²⁹Zezì hadı, "Nòhtsı sìı dıı hanì eghàlaahda ha naxııhwho: do naxıts'ò yııhaàa sìı ehkw'ı adı weahwho ha," gòhdı.

³⁰Eyıt'à hagıìhdı, "Godaà enıìyah deè hoţhtsţ nţdè weghàà ehkw'ı aţdı nets'ţţhwho ha. ³¹T'akwe whaà gocho ekìı-ka nèk'e 'manna' ts'edı gţṭa ţlè, enţhtł'è k'e dek'eèhtł'è: 'Yak'e gots'o lèt'è goghànııdì,'" Zezì ts'ò hagedı.

³²Zezì gots'ò hadı, "Ehkw'ı anaxèehsı, Moses ededı yak'e gots'o lèt'è naxıghàıdı nııle, hanıkò Setà ededı sıı yak'e gots'o lèt'è wedeèdlıı naxıghàıdı hot'e. ³³Yak'e gots'o hodaèhtlaa sıı ededı, Nohtsı welèt'è hot'e, dıı nèk'e do geedaà agohaı," gohdı.

³⁴Zezì ts'ò hagedı, "K'àowo, jo gots'o ıdaà eyı lèt'è goghàıdı," gıìhdı.

³⁵Eyıt'à Zezì edeghǫ dıı hadıì xàyaıntı, "Sı eyı lèt'è wet'à ts'eedaa aht'e. Amìı sets'ò at'ıı sìı k'achı deèhdì hollı ha-le, eyıts'o amiı wegha ehkw'ı aehsıı siı k'achı tı ghaewı ha-le. ³⁶Hanikò dıı hanaxèehsı ılè, 'Seahrı, hanikò ılaà naxıgha ehkw'ı aehsı-le.' ³⁷Setà do hazoò seghàılaa siı sets'ò agede ha, amiı sets'ò at'ıı siı naweehrà hollı ha-le. ³⁸Sınì k'èè eghàlaehda ha yak'e gots'o jo nèehtla nıile, hanikò amiı sııhràa siı ededı wını k'èè eghàlaehda ha ahjà. ³⁹Amiı sııhràa siı dıı

John 6 297

hanıwo: do hazoò seghàilaa sìi ilè kò segho dikoetla ha-le, hanìkò noode dzeè k'e nidè hazoò nagìdà agehle ha. 40Do hazoò Weza ts'ò nagera xè gigha ehkw'i ahodii sìi welo whìle ts'ò geeda ha, Setà hanì ha niwo hot'e. Amìi ehkw'i aehsi siihwhoo sìi noode dzeè k'e nidè naìdà awehle ha," Zezì hadi edegho gode.

⁴¹"Yak'e gots'ǫ lèt'è dıı nèk'e ts'ǫ ajàa sìı eyı aht'e," Zezì hadı t'à Israel got'ıı gıghǫ soagedı. ⁴²Hagedı, "Dıı Joseph weza Zezì nì-ıt'e? Wetà eyıts'o wemo gık'èts'eezo hot'e. Eyıt'à dànıgho edegho hadı, 'Yak'e gots'o hodàèhtla,'" gedı.

⁴³Zezì gots'ò hadı, "Segho soahdı-le. ⁴⁴Setà jo ts'ò sııhızàa sìı do sets'ò ayehızı lenosıı, do wizi sets'ò ade ha dìì. Hanikò do sets'ò ajà nıdè noode dzeè k'e naidà awehle ha. ⁴⁵Nakwenàoızoo dıı hani giitl'è ilè: 'Nohtsı do hazoo hoghagoehto ha,' gedi ilè. Do hazoo Setà weyatıì giìkw'o xè gik'è eghalaedaa siı sets'ò aget'ı. ⁴⁶Do wizi Gotà arı while, Nohtsı wets'o ne siı ededi zo Gotà erı hot'e. ⁴⁷Ehkw'ı anaxèehsı, amiı ehkw'ı adı sılhwhoo siı welo while ts'ò edaa siı hot'a weghot'o hot'e. ⁴⁸Sı lèt'è wet'à ts'eedaa aht'e. ⁴⁹T'akwe whaà naxıcho ekiı-ka nèk'e 'manna' ts'edi giila ile, hanikò elaagiide. ⁵⁰Ekò dıi yak'e gots'o lèt'è dıı nèk'e ts'ò ajàa siı jo wheda hot'e. Do yegho shètii siı elaàwı ha-le. ⁵¹Yak'e gots'o lèt'è dıı nèk'e ts'ò ajàa siı, eyı aht'e. Dıı lèt'è do yegho shèti nıdè welo while ts'ò eda ha. Dıı lèt'è sezhiì hot'e, dıı nèk'e do hazoo gigha hot'e, wet'à do eda ha," Zezì gòhdı.

⁵²Zezì hadı t'à Israel got'ı sıì gıgha nezı-le t'à elets' hagedı, "Eyı do aylı ayèhdı? Dàni wezh gho shèts'etı agole ha?" gedı.

53 Zezì gots'ò hadı, "Ehkw'ı anaxèehsı, Do-wet'àaaàa-deè wezhii aahdè xè wedoò aahdo lenosıı, aahda ha nıile. 54 Do sezhii gho shètı xè sedoò edoo siı welo while ts'ò edaà awiidlà hot'e, eyıts'o noode dzeè k'e naidà awehłe ha. 55 Sezhii siı wegho shèts'etı wedeèdlı hot'e, eyıts'o sedoò siı wet'à ts'eedaa wedeèdlı hot'e. 56 Amiı sezhii gho shètı xè sedoò edoo siı, sexè nadè ha, eyıts'o sı sı wexè nahdè ha. 57 Setà edaa elii siı jo ts'ò sıihaà hot'e, eyıts'o Setà wets'ıhaò sı ehda hot'e. Eyı xèht'eè amiı segho shètıı siı sets'ıhaò eda ha hot'e. 58 Dıı lèt'è siı yak'e gots'o niitla hot'e. Naxıcho 'manna' gho shègiazhee siı elaàgııde, hanikò amiı dıı lèt'è gho shètıı siı welo while ts'ò eda ha hot'e," gòhdı. 59 Zezì hadıi kòta Capernaum elègehdèe-kò goyiı do hoghàgoehto.

Zezì wecheekeè ło gits'oò nageèhde

⁶⁰Dǫ łǫ Zezì k'èè k'egedèe sìı hadıì gıìkw'o ekò hagedı, "Dàdıı hoghàgoehtǫǫ sìı gogha dezhì dìì. Weyatıì ts'ihchı ha gogha dìì," gedı.

61Do eyı gho soagedı Zezi gok'èezo t'à gots'ò hadı, "Dàehsıı siı naxık'èch'a aehsı nì? 62Dq-wet'àa?àa-deè edıì gots'q at'ıı sìı naxıdaà Įdòo anajà nįdè wegho dàahwho ha? 63Yedàyeh Nezįį wet'à ts'eeda họt'e, do wezhìì t'asìı eli niìle. Ayìı gho gohdee sìı Yedàyeh Nezii wets'o hot'e, eyı yatı wet'à ts'eeda hot'e. 64Hanikò naxıta do mohdaa gıgha ehkw'ı aehsį-le," Zezì gòhdı. Kèhogįìhwho gots'o amìı gıgha ehkw'ı-ahodı ha-le eyıts'o amiı k'aodèe gotl'aàyehtè ha siı Zezì gok'èezo hot'e. 65Eyıt'à hagòhdı, "Eyı ts'ıh?ò dıı hanaxèehsı ılè, 'Setà do sets'ò ayıılà lenosıı do wıızıı sets'ò ade ha diì,'" gòhdı.

66Ekò gots'o, do ło Zezì xè aget'ı ılèe sìı ek'èt'à nageèhde, gıxè k'edè-le agejà.

67Zezì edecheekeè hoòno-daats'ò-nàke ts'ò hadı, "Dànìgho naxı sı sets'oò naahdè-le?" gòhdı.

68Sımon-Peter yets'ò hadı, "K'àowo, amìı ts'ò ats'ejà lì? Nı zo neyatıì t'à welo while ts'ò ts'eeda hot'e. 69N1 sì1 Nohts1 wets'o Dega1 anet'e wek'èts'eezo, eyı gogha ehkw'ı-ahodı," yèhdı.

⁷⁰Zezì edecheekeè ts'ò hadı, "Naxı hazoò hoòno-daats'ò-nàke aaht'ee sìı naxìhchì t'ıìt'e. Hanìkò naxıta ts'o ile siı wehli hot'e," gòhdı. 71 (Eyı hadıı sìı Zhıdàà, Sımon-Iscarıyot weza, ayèhdı. Zhıdàà, ededį wecheekeè hoòno-daats'ò-nàke gota wheda kò, noode-įdè Zezì, k'aodèe gotl'aàyehtè ha hot'e.)

Zezì dzędeè gha Jerusalem ts'ò èhtła

TiEyı hagòjà th'axoò Zezì Galılee nèk'e hazoò nàhtha. Israel got'ıl gha k'aodèe weweb bacuus die Tille and the same and th gha k'aodèe weweè hagiiwo t'à, Judea nèk'e ts'ò ade ha niwo-le. ²Israel got'ıı gıts'o dzędeè k'e koa nagehge ts'o nıwa-le agodaade. ³Zezì wechı gıts'ò hadı, "Judea nèk'e ts'ò aąde. Hanì-ıdè enıìyah hoįhtsįį sìi necheekeè gighàeda ha. 4Do t'asìi wehłè niwoo sìi do naàhto eghàlaeda niìle. Eniìyah hoihtsi nidè do hazoò neghàidà agııle," gıìhdı. 5Wechı kò gıgha ehkw'ı-ahodı-le t'à hagıìhdı ılè.

⁶Eyıt'à Zezì gots'ò hadı, "Sı segha ılaà whìle hot'e, hanìkò naxı sìı t'alàa-sìı k'e naxıgha hòzo hot'e. 7D11 nèk'e do hazoo naxıdzagılhwho ha dìì, hanìkò sį nàowołįį k'èè eghàlageeda gèehsį t'à, sedzagįįhwho. 8Naxį kòta Jerusalem nàsį ts'ò aahdè. Įłaà segha eyi nèhòkw'ı-le t'à jo whihda ha," gòhdi. 9Hadi t'à Zezì Galilee nèk'e idè aida.

10 Hanìkò wechı Jerusalem ts'ò geède tł'axoò Zezì ededį sı eko èhtła, hanìkò do naàhtoò ajà. 11 Jerusalem eko dzędeè hołè ekò Israel got'ıì gha k'aodèe Zezì hak'egeet'ì. K'aodèe do hazoò dageehke, "Eyı do asìì weah?¡?" gògedı.

John 7 299

¹²Hanìkò dodeè ni do ło Zezì gho elets'ò gogede. Do mòhdaa hagedi, "Do nezi hot'e," mòhdaa hagedi, "Ìle ne, eghoyaeràa-doò eli ne," gedi. ¹³Hanìkò Israel got'i gha k'aodèe ts'àgeeji t'à, do wiizìi Zezì gho xàyagehti ha giiwo-le.

Zezì Nộhtsikộ-gocho gà do hoghàehto

¹⁴Įłè dzęahta ts'ò dzędeè hołèe sìi tani nìhoowo ekò, k'oòt'a Zezì Nòhtsikò-gocho gà do hoghàehto ha eko èhtla. ¹⁵Israel got'il gha k'aodèe weyatiì gilkw'o ekò gigha enilyah t'à hagedi, "Eyi do hoghàweèto-le kò, dànì t'à t'asìi k'èezo noò?" gedi.

¹6Zezì gots'ò hadı, "Sı sedahxà do hoghàehto nıìle. Amìı sııhıa sìı wedahxà do hoghàehto hot'e. ¹7Amìı Nòhtsı k'èıt'e ha sìı asiı Nòhtsı wedahxà gohde, hanì-le-ıdè ededahxà gohde, yek'èezo ha hot'e. ¹8Do ededahxà godee sìı do nayeet'ı gha at'ı hot'e. Ekò amìı yııhıa siı yıızı nezı ehtsı gha at'ı nıdè, eyı do siı ehkw'ı gode hot'e. Eyı do siı hots'i nıìle. ¹9Moses Nòhtsı nàowoò naxıghaızo hot'e, hanikò naxıta ts'o do ılè kò eyı nàowo k'èıt'e nıìle. Eyıt'à dànigho elaàsèahwhı ha dahwho noò?"

²⁰Dodeè nı gots'o do mòhdaa hagıìhdı, "Įnìłıı nets'ò-èlı. Amiı ełaànìhwhı ha gho aıdı," gıìhdı.

²¹Zezì gots'ò hadı, "Enıìyah ¡łè hòwhıhtsı t'à sets'àahyeh laahjà. ²²Hanìkò naxı Moses gokwò nàt'à nàowoò naxıghàı?o t'à Nòhtsı Dzęè k'e dozhìa gıkwò k'e nàaht'à hot'e. (Moses ededı xàè nàgoet'àa nàowoò naxıghàı?o nıìle, naxıcho Abraham, Isaac eyıts'o Jacob gıts'o nàowo hot'e.) ²³Moses wenàowoò nàahzhì ha-le dahwho t'à Nòhtsı Dzęè k'e dozhìa nàweet'àa sìı naxıgha t'asanìle hot'e. Ekò sı Nòhtsı Dzęè k'e do deghàà k'aàt'ıì ah?ı nıdè dànìgho wegho sets'ò ààhch'e? ²⁴T'asìı wègaat'ı zo ghàà do sınìyaahtı-le, ehkw'ı zo k'èè do sınìyaahtı," Zezì gòhdı.

Asjì Zezì Christ hot'e?

²⁵Hadı ekìıyeè k'e Jerusalem gots'o do mòhdaa hagedı, "Do ełaàgıìhwhı ha gııwo ılèe sìı eyı nìıt'e?" ełègeedı, ²⁶"Eyı do jo wheda xè donı ts'ò gode hanìkò k'aodèe t'asagıìhdı-le. Chrıst hot'e gııwoò agejà nì-gho agııt'e? ²⁷Hanìkò eyı do edıì gots'o at'ıı sìı wek'èts'eezo hot'e. Chrıst nììtla nıdè edıì gots'o at'ıı sìı do wıızıı yek'èezo ha nıìle," gedı.

²⁸Zezì įłaà Nòhtsįkò-gocho gà do ts'ò godeè ekò doni ts'ò hòtł'ò hadı, "Heze, sek'èahso, eyits'o edij gots'o aht'i sìi wek'èahso hot'e. Si sedahxà jo whihda niìle. Amìi siihzàa sìi ededi sìi ehkw'i hot'e.

Naxį wek'èahso niìle, ²⁹hanìkò sį wets'o aht'į eyits'o jo ts'ò sįįha hot'e t'à, wek'èehso hot'e," gòhdi.

³⁰Zezì hadı t'à Israel got'ı gha k'aodèe dageechi ha hogeèhdzà, hanìkò ıłaà wegha nèhòkw'ı-le t'à do wıızı t'asayı là-le. ³¹Eyı hagot'ı, hanìkò do lo ehkw'ı adı gııhwho agejà t'à hagedı, "Christ niìtla nıdè dıı do nahk'e eniyah lo hohtsı ha ni? Île sonı," gedi.

³²Pharisee gilli sìi do hagediì elets'ò gogede gogiìkw'o. Eyit'à yahtii-gha-k'aodèe eyits'o Pharisee gilli sìi Zezì dageechi ha Nòhtsikò-xogiihdii-doò kayagiihti.

³³Zezì dǫ ts'ò hadı, "Whaà-lea gots'ò zo naxıxè whihda ha họt'e, eyi tł'axoò-idè amìi siihaa sìi wets'ò anahde ha. ³⁴Sekak'eaht'ì ha, hanìkò segòahaà ha-le, eyits'o edii whihdaa sìi eko ts'ò aahde ha dìì," Zezì gòhdi.

³⁵Israel gha k'aodèe elets'ò hagedı, "Eyı do wegots'ìhʔà ha-le, dı t'à, edil ts'ò ade ha gho adı. Gòet'ı eyıl-le nèk'e Greece got'ıl ta nàgedèe siı gots'ò ade ha nì? Eko hoghàgoehto ha nì? ³⁶Dıı hadıı siı dàdıl-adı, 'Sekak'eaht'l ha, hanlkò segòahʔà ha-le,' eyıts'o 'Edil whıhdaa siı eko aahde ha dìl,' eyı dàdıl-adı?" gedı.

³⁷Dzędeè gha noode dzęż natsoo whezo k'e Zezi doni ts'o hotł'o hadı, "Amiı tı ghaewıı siı sets'o awede ga tı wedo. ³⁸Amiı wegha ehkw'ı aehsıı siı tı wet'a ts'eedaa wedzeè yiı gots'o xaılı ha. Hani Nohtsı Nıhtl'e k'e dek'eehtl'e," Zezi gohdı. ³⁹Zezi ayiı gho godee siı Yedayeh Neziı gho godee-adı. Do hazoo ehkw'ı adı yııhwhoo siı noode-ide Yedayeh Neziı gık'e ade ha. Zezi ilaa yak'e ts'o aja-le t'a Yedayeh Neziı do k'e aja-le.

⁴⁰Dǫ mǫ̀hdaa Zezì hadı gıìkw'o ekò, hagedı, "Eyı dǫ nakwenàozoo deè elı ne sonı," gedı.

⁴¹Ekò dǫ mǫ̀hdaa hagedı, "Chrıst awèts'edı là eyı at'ı," gedı. Hanìkò dǫ mǫ̀hdaa hagedı, "Chrıst Galılee nèk'e gots'ǫ at'ı ha dìì ne. ⁴²Nǫ̀htsı Nıhtł'è k'e dıı hanì dek'eèhtł'è: Chrıst wèts'edıı sìı k'àowocho Davıd wèot'ı gots'ǫ dǫ ılè ade ha, eyıts'ǫ kǫ̀ta Bethlehem wegǫ̀hlı ha, eko k'àowocho Davıd nàıdè t'à," gedı. ⁴³Eyıt'à Zezì wets'ıhro≀ dǫ elek'è agııwo-le agejà. ⁴⁴Do mǫ̀hdaa wedaitı ha gııwo, hanikò do wıızıı gıxèlaidı-le.

Israel got'ı i gha k'aodèe gıgha ehkw'ı-ahodı-le

⁴⁵Nǫodea, Nohtsiko-xogiihdii-doo nageèhde, yahtii-gha-k'aodèe eyits'o Pharisee giili ts'o anagejà. Eyi nègiide ekò k'aodèe dagogeehke, "Dànìgho jo nèweahti-le?" gogedi.

⁴⁶"Do wilziı eyi do lanı golde while," Nohtsiko-xogiihdii-doo hagedi.

⁴⁷Eyıt'à Pharısee gıılıı sìı hagògedı, "Naxı sı naxıghoyaèh? nì-gho aahdı?" gògedı. ⁴⁸"K'aodèe gots'o hanì-le-ıdè Pharısee gıılıı gots'o do wilzi ehkw'ı adı gııhwho nıìle. ⁴⁹Hanìkò do hazoò Moses wenàowoò k'ègeezo-le sìı gha ehkw'ı adı. Eyı k'èxa gıgha hoìla ha," gedı.

⁵⁰Dǫ ¡łè Nicodemus wìyeh Pharisee gilli goxè wheda eli hot'e. Ededi ¡dì Zezì ts'àèhtła ¡lè. Nicodemus dagoehke, hadı, ⁵¹"Gonàowoò k'èè ha nɨde, do wegho nàyaeti-le et'iì, hoìla gha wesinìyats'ehti nì?" gòhdi.

⁵²K'aodèe gıts'ò hadı, "Nı sı Galılee got'ıı anet'e nì? Enıhtł'è wek'eyaahtı nıdè, Galılee nèk'e gots'o nakwenào?oo niitla ha nıile wek'eızo ha ılè," gıihdı.

53Eyı tł'axoò hazoò edekò ts'ò nageèhde.

Nộhtsikộ-gocho gà nộqtła, ekq dq lq wets' elèwhede, eyits' hoghàgoehto. ³Nộhtsi-yatiì-k'ègedìi-doò eyits' Pharisee gilli sìi ts'èko eyi nègihti. Eyi ts'èko, dozhìi eyiì-le xè holi hòèhtsi wegòt' t'à, do eyi nàgeèhzaa sìi gonadaà nàwo agilà. ⁴Eyit'à Zezì ts' hagedi, "K'àowo, dii ts'èko sìi dozhìi eyiì-le xè holi hòèhtsi wegòt'o. ⁵Moses wenàowoò k'è ha nidè ts'èko hanii sìi elaàwi ts' kwe t'à wets'iishì ha dek'eèhtl'è. Ekò ni eyi wegho dàneewo?" Zezì ts' hagedi. ⁴Hanì dageehkee sìi yati t'à geèhdzà, eko-le xàyaihti nidè gik'e nìdahogeerà ha giiwo t'à, agiìhdi.

Hanìkò Zezì edelakw'qò t'à dèè k'e eetl'è. ⁷Įlaà dageehke t'à Zezì nıìtla, gots'ò hadı, "Naxıta do weholi while sìı ededi t'akwelòò kwe t'à nàyııhk'a," gòhdı. ⁸Hadı tl'axoò k'achi dèè k'e eetl'è.

⁹Zezì hanì gots'ò xàyaihtı egiikw'o ekò hazoò elek'èdaà nageèhde, ohdah giili sìi t'akwelòò agejà. Zezì ededi zo aida, eyits'o ts'èko ilaà eyi nàwo. ¹⁰Zezì niìtla gà yets'ò hadı, "Ts'èko, do gilaedì? Do wiizii hoìla aniìlà-le nì?" yèhdi.

¹¹Ts'èko yets'ò hadı, "K'àowo, do whìle," yèhdı. Zezì yets'ò hadı, "Sı sı hoìla anehle ha-le. Hòt'a, nekò ts'ò naıtle, k'achı holiı nàowoò k'èè ıda-le," yèhdı.

Zezì edegho ehkw'ı gode

¹²Zezì k'achı do ts'ò hadı, "Dıı nèk'e do hazoò gıgha dzeh nııdıı aht'e. Amìı sexè at'ıı sìı wexè togoòtl'ò ha-le, dzeh wet'à ts'eedaa wexè hòzo hot'e," gòhdı.

302 John 8

¹³Eyıt'à Pharısee gıılıı siı Zezi ts'ò hagedı, "T'asiı deè aht'e niıdı t'à edegho goıdeè aıdı. Edegha goıdee siı ıtà nıile," gıihdı.

¹⁴Zezì gots'ò hadı, "Sı edegha gohde kò, dàehsıı sìı ıtà hot'e, edıı gots'o aht'ı eyıts'o edıı ts'ò ahde ha wek'èehso t'à. Hanıkò naxı sıı edıı gots'o aht'ı eyıts'o edıı ts'ò ahde ha sıı wek'èahso nııle. ¹⁵Naxı sıı do naowoò k'èe do gısınıyaahtı hot'e, hanıkò sı sıı do wıızıı wesınıyahtı nııle. ¹⁶Hanıkò t'asıı wesınıyahtı nıdè sı zo aht'ı nııle t'a, danı wegho nanıhwhoo sıı ehkw'ı hot'e. Seta jo ts'ò sııhıaa sıı sexè at'ı hot'e. ¹⁷Moses wenaowoò dıı hanı dek'eehtl'e hot'e, 'do nake gıdaa dagòjaa sıı gho eleht'eè xayagııhtı nıde gıgodıı ıta hot'e' dek'eehtl'e. ¹⁸Sı sıı edegha gohde hot'e, eyıts'o Seta sııhıaa sıı segha gode hot'e," Zezì gòhdı.

19Eyıt'à dageehke, "Edıì netà wheda?" gıìhdı.

Zezì gots'ò hadı, "Sek'èahso nıìle eyıts'o Setà sı wek'èahso nıìle. Sek'èahso nıdè Setà sı wek'èahso ha ılè," gòhdı. 20 Zezì hadıì gots'ò goıde ekò Nòhtsıkò-gocho gà do hoghàgoehto ılè. Soòmba nègelee k'è gà nıwà-lea wheda ılè, hanikò ılaà wegha nèhòkw'ı-le t'à do wıızıı dayaachì-le.

²¹K'achį Zezì gots'ò hadı, "T'asìį ahde ha eyıts'o sekak'eaht'ì ha. Hanìkò naxıholiì xè elaahde ha hot'e. Ediì ts'ò aht'ıı sìı eko aahde ha dìì," Zezì gòhdı.

²²Hadı t'à Israel got'ıı gha k'aodèe dałegeehke, "'Edıı ts'o aht'ıı sı eko aahde ha dı,' hadı t'a, elaadıwı ha nı-gho adı?" gedı.

²³Hanìkò Zezì gots'ò hadı, "Naxı sìı ızhıì gots'o aaht'e, sı sìı ıdòo gots'o aht'e. Naxı sìı dıı nèk'e gots'o aaht'ı, sı sìı dıı nèk'e gots'o aht'ı nıìle. ²⁴Naxıholı xè elaahde ha naxèehsı ılè. Amiı aht'e naxèehsı sìı naxıgha ehkw'ı aehsı-le nıdè naxıholı xè elaahde ha hot'e," Zezì gòhdı.

²⁵"Amìı anet'e?" giìhdi. "Amìı aht'ee sìi hòt'a edegho goihde įlè. ²⁶T'asìi ło gho naxisiniyahti ha dìì-le, hanìkò amìi siihia sìi weyatiì ehkw'i hot'e. Dàsèhdii sìi do hazoò ts'ò haehsi hot'e," Zezì gòhdi.

²⁷Edetà ghọ gots'ò godeè-adıı sìı gınıedì-le. ²⁸Eyıt'à Zezì gots'ò hadı, "Dọ-wet'àaràa-deè ¡dòo dexewiìtsò awèahłà n¡dè, amìı aht'e naxèehsil sìı k'oòt'a wek'èahso ha. Si sedahxà t'asiı ghàlaehda nıìle, Setà ayìı hoghàseèhtoo sìı eyı zo t'à gohde hot'e. ²⁹Amìı silhraa sìı t'aats'oò wını k'èè eghàlaehda t'à, sexè at'ı hot'e eyıts'o sets'oò ajà nıìle," Zezì hadıı do ts'ò golde. ³⁰Zezì hadıı gode t'à do lo ehkw'ı adı gılhwhoò agejà.

John 8 303

Abraham wets'ıh2òo-doò

³¹Israel got'₁ì gogha ehkw'₁ adıı sìı Zezì gots'₀ò hadı, "Seyatıì k'èahdì n₁dè xàè secheekeè aaht'e. ³²Secheekeè aaht'e n₁dè nàowo ehkw'₁₁ k'èhoahs₀ n₁dè k'ach₁ t'asìı w₁1zìı naxıts'₀ò k'àowo ha nıìle," Zezì gòhdı.

³³Dǫ hagıìhdı, "Abraham wets'ıh?òo-doò ats'ııt'e, do wıızıı gots'ò k'àowo gòılè nııle. Eyıt'à dànıgho, t'asıı wıızıı naxıts'ò k'àowo ha nııle, nııdı?" gııhdı.

³⁴Zezì gots'ò hadı, "Ehkw'ı anaxèehsı, amiı holıı hohtsıı siı holıı yets'ò k'àowo hot'e. ³⁵Do, k'àowo gha eghàlaeda eliı siı xàè weza eli nile, hanikò k'àowo xàè weza siı welo while ts'ò weza eli hot'e. ³⁶Eyıt'à Nòhtsı Weza siı t'asiı naxıts'ò k'àowo-le anaxııla nıdè hòt'alòò t'asiı wıızıı naxıts'ò k'àowo ha nıle. ³⁷Abraham wets'ıhıço-doò aaht'e wek'èehso, hanikò naxıdzeè yiı seyatıı ààhchı-le t'à elaàsèahwhı ha dahwho. ³⁸Setà wegà whıhda ekò ayıı ghàıhda siı naxıts'ò haehsı hot'e, hanikò naxı naxıta danaxèhdıı siı wek'èe eghàlaahda hot'e," Zezì gòhdı.

³⁹Zezì ts'ò hagedı, "Abraham gotà hot'e ne," gedı.

Zezì hagòhdı, "Abraham wets'ıh?òo-doò aaht'e nıdè Abraham dànì eghàlaıdàa sìı naxı wexèht'eè eghàlaahda ha ılè. ⁴⁰Hanìkò Nòhtsı dàsèhdıı sìı eyı naxıts'ò ehkw'ı xàyaehtı t'à ełaàsèahwhı ha dahwho. Abraham hanì eghàlaıdà whìle. ⁴¹Naxı naxıtà dànì eghàlaedaa sìı wek'èè eghàlaahda hot'e," Zezì gòhdı.

"Tsıhko gooza ats'ııt'e nıile. Nohtsı ededi zo gota hot'e ne," gıihdi.

Do Nohtsı ts'o agııt'e-le siı gınıedi ha dii

⁴²Zezì gots'ò hadı, "Nòhtsı naxıtà elı nıdè seghoniahto ha ılè. Nòhtsı gots'o aht'ı eyits'o diì jo whihda hot'e. Sı sedahxà jo ts'ò ahjà nile, Nòhtsı jo ts'ò sııhzà hot'e. ⁴³Dànìgho seyatiì weniahdì-le? Ayiı dàehsıı sìi aàhkw'o ha naxıgha diì t'à hot'e. ⁴⁴Wehlıı sìi naxıtà hot'e, naxıtà winì k'èè eghàlaahda ha dahwho. Kèhoìwo gots'o wehlıı eweèt'ıı elı hot'e. Nàowo ehkw'ii wets'ò-èlı-le t'à ehkw'i eghàlaeda-le. Hots'ìi zo t'à gode, eyi weyatiì hot'e, eyits'o hots'ets'ìi nàowoò hazoò yèhtsı hot'e. ⁴⁵Sı ehkw'i gohde t'à, naxıgha ehkw'i aehsı-le. ⁴⁶Asıì naxı ılè holıı hòwhihtsı sèhdi sek'e nidahoezà ha diì-le? Ehkw'i gohde nıdè dànigho naxıgha ehkw'i aehsı-le? ⁴⁷Amiı Nòhtsı wets'o do eliı sii Nòhtsı dàdii sii yeèhkw'o hot'e. Nòhtsı wets'o do aaht'e nıìle t'à weàhkw'o nıìle," Zezì gòhdi.

Zezì Abraham nahk'e eli

⁴⁸Israel got'ıı gha k'aodèe Zezi ts'ò hagedı, "Samarıa got'ıı anet'e eyı xè ınilı nets'ò-èlı, hanèts'edı ılèe siı ehkw'ı anèts'edı ılè!" gıihdı.

⁴⁹Zezì gots'ò hadı, "Įnìłıı sets'ò-èlı nıìle. Sı Setà weghàsohoedı ahłà hot'e, hanìkò naxı yatı laòt'ı-le t'à sets'ò goahde. ⁵⁰Do seghàsogeedı gha jo ts'ò ahjà nıìle. Hanìkò ededı seghàsohoedı ha nıwoo sìı do sınìyaehtı elı hot'e. ⁵¹Ehkw'ı anaxèehsı, amìı seyatıì k'èdìı sìı ełaàwı ha nıìle," Zezì gòhdı.

⁵²Zezì hadı t'à k'aodèe dıı hagedıì yagìzeh, "Hòt'a ınilıı nets'ò-èlı hotıì wek'èts'eezo ne! Abraham elaıwo ılè eyıts'o nakwenàoroo sı hazoò elaàgııdè ne, hanikò do neyatıì k'èdì nıdè elaàwı ha nıile nııdı. ⁵³Gocho Abraham wenahk'e nelı nì-gho aıdı? Abraham eyıts'o nakwenàoroo hazoò elaàgııdè ılè. Amiı aht'e edeewo?" gıìhdı.

⁵⁴Zezì hadı, "Sı edeghàsoehdı nıdè eyı t'asiı nıìle. Setà, Naxınohtsı hot'e dahdıı siı, ededi seghàsohoedii asiıla hot'e. ⁵⁵Naxı siı Nohtsı wek'eahso nııle, sı Nohtsı wek'eehso hot'e. Wek'eehso-le dehsı nıde naxıxeht'ee hots'ıı-doò ehlı ha ile, hanıko wek'eehso hot'e eyıts'o weyatıı sı k'ehdi hot'e. ⁵⁶Naxıcho Abraham sı jo ts'o ahde gho nada k'eet'ı t'à wına ıle. Sazı t'a wına ıle," Zezi gohdı.

⁵⁷K'aodèe hagedı, "Įłaà sįlaèno neghoò-le, hanìkò Abraham neezį nįįdı nì?" gıìhdı.

⁵⁸Zezì gots'ò hadı, "Ehkw'ı anaxèehsı, Abraham wegòhlı kwe gots'o aht'e," gòhdı. ⁵⁹Zezì hadı t'à kwe negıı̂wa, nàgeehshi ha ılè hanıkò Zezì gonarı̂-èhtla, Nohtsıkô-gocho gots'oo naehtla.

Do wedaà goìlee sìi k'aàt'iì ajà

¹Zezì t_ilı k'e naetle ekò do _ilè wegòhlı gots'o wedaà goìlee yazı. ²Wecheekeè dageehke, "K'àowo, amìı weholı k'èxa dıı do wedaà goìlee wegòhlı, ededı hanı-le-ıdè wetà eyıts'o wemo?" gııhdı.

³Zezì gots'ò hadı, "Dıı do hołıı hòèhtsı t'à ajà nıìle, eyıts'o wèot'ı hołıı hogèhtsı t'à hajà nıìle. Nòhtsı naxıdaà eyı do gha enıìyah hohtsı ha nıwo t'à, ajà hot'e. ⁴Iłaà goxè dzeh agòht'e et'ıì amìı jo ts'ò sııhıaa sìı wegha eghàlats'eeda ha hot'e. Whaà-le-t'ıì to agode ha, hanì-ıdè do wıızıı eghàlaeda ha diì agode ha. ⁵Iłaà dıı nèk'e whıhda et'ıì do hazoò gıgha dzeh aht'e," gòhdı.

⁶Zezì hadı tl'axoò dèè k'e dèèze. Ehtl'è edewazeè ta ayilà gà do wedaà k'e ayilà. ⁷Zezì eyı do ts'ò hadı, "Sıloam tıa whehtoo eko

John 9 305

nàạtła gà nedaà k'enaihtse," yèhdi. ("Siloam" gedi nidè "wets'ilhaa" gediì-agedi.) Eyit'à eyi do eko nàhtła gà ededaà k'enaihtso. Edekò ts'ò naetle ekò wegha xègoèht'ì ajà.

⁸Do gigà nàdèe eyits'o inèe t'asìi eekèe zo t'à do gik'èezoo sìi dalegeehke, "Dii do t'aats'oò t'asìi eekè là eyi nì-it'e?" gedi. ⁹Do mòhdaa hagedi, "Here, eyi at'i," hanìkò mòhdaa, "Ìle, eyi niìle, ekìi yexèht'eè wègaat'i," gedi.

Hanìkò eyı do sìı hadı, "Eyı do aht'e ne," gòhdı.

10 Eyıt'à dageehke, "Dànìgho diì negha xègaat'ıı agòjà?" giìhdi.

¹¹Gots'ò hadı, "Do Zezì gıìhdı, ehtł'è edewazeè ta ayįlà gà sedaà k'e ayįlà. Sıloam tıa whehto eko edek'enaıhtse sèhdı. Eko sedaà k'enaıhtso là segha xègoèht'ì agòjà," gòhdı.

12"Eyı do welaedì?" gıìhdı. "Wek'èehso-le," gòhdı.

Pharisee giļli sìi do wedaà goilee ilee sìi dageehke

¹³Eyı do sìı Pharısee gıllı ts'ò geèhchì. ¹⁴Eyı dzęè k'e Zezì ehtl'è edewazeè ta ayilà gà dodaà k'e ayilàa siı Nohtsı Dzęè k'e ayilà. ¹⁵Pharısee gıllı sìı eyı do dageehke, "Dànì nedaà k'aàt'ıì ajà?" gılhdı. Do gots'ò hadı, "Ehtl'è sedaà k'e ayillà, sedaà k'enaıhtso, eyıts'o dıì segha xègaat'ıl agòjà," gòhdı.

¹⁶Pharisee mộhdaa Zezì ghọ hagedi, "Eyi dọ at'ại sìi Nộhtsị Dzẹệ k'èdì nile t'à, Nộhtsị gots'ọ at'ạ nile," gedi.

Hanìkò mòhdaa hagedı, "Dıı hanì enıìyah hòèhtsı nıdè dànì holuhohtsıı-doò welè?" gedi t'à elek'èè agııwo-le agejà.

¹⁷K'achı ılaa eyı do dageehke, "Nı nedaa k'aat'ıl aylla ne t'a eyı do slı wegho daıdı?" gılhdı.

Do gots'ò hadı, "Eyı do nakwenàozoo hot'e," gòhdı.

¹⁸Do wedaà k'aàt'ıì ajàa sìı Israel gha k'aodèe ţłaà gıgha ehkw'ı-ahodı-le t'à eyı do wèot'ı gokàgeh?à. ¹⁹"Dıı naxıza nì-ıt'e?" gedıì dagogeehke. "Dıı do wedaà goìlee wegòhlı nì? Dànìgho dıì wedaà k'aàt'ıì ajà?" gedıì dagogeehke.

²⁰"Dıı goza hot'e, eyıts'o wedaà goilee xè wegohlı wek'èts'eezo," wèot'ı hagedı, ²¹"Haniko dıi dàni k'eet'i ajaa siı eyıts'o amiı k'eet'i ayilaa siı wek'èts'eezo-le. Naxı daweahke, weghoo k'etlo ne. Edegha gode ha dii nıile," gedı. ²²Do weot'ı Israel got'ıl gha k'aodèe ts'ageejı t'a agedı. Israel got'ıl gha k'aodèe dıı hagedı ıle, "Amiı, 'Zezì, Chrıst hot'e,' hadıı siı elets'ehdee-ko at'ı ha-le," gedii yatıl gehtsı ıle. ²³Eyıt'a weot'ı hagedı, "Weghoo k'etlo ne, naxı daweahke," gedı.

²⁴Dǫ wedaà k'aàt'ıì anajàa sìı k'achı dageehke, hagedı, "Nǫhtsı wenadaa ehkw'ı goıde. Eyı do sìı holıı-hohtsıı-doo hot'e wek'ets'eezo," gıìhdı.

²⁵Dǫ hadı, "Hołįį-hohtsįį-dǫò elį, elį-le wek'èehsǫ-le. Dıı zǫ wek'èehsǫ: Sedaà goìle įlè hanìkò dıì segha xègaat'įį agòjà!" gòhdı.

²⁶K'achį dageehke, "Ayìı dànììlà? Dànì nedaà k'aàt'ıì ayììlà?" gıìhdı.

²⁷Dǫ gots'ò hadı, "Hòt'a hanaxèehsı ılè hanikò seàhkw'o-le. K'achı naxıts'ò haehsı ha dahwho nì? Naxı sı wecheekeè aahlı ha dahwho nì-gho aahdı?" gòhdı.

²⁸Hagòhdı t'à yatıjıı t'à gık'adaedè, hagıìhdı, "Nı wecheekeè anet'e! Goxı Moses wecheekeè ats'ııt'e. ²⁹Nòhtsı Moses ts'ò goıde wek'èts'eezo hot'e, ekò eyı do awiıdıı siı edi gots'o do ne wek'èts'eezo-le," gedı.

³⁰Eyı do gots'ò hadı, "Sıì segha enıìyah aahdı! Sedaà k'aàt'ıì ayilà kò edil gots'o do ne siı wek'èahso-le ni? ³¹Nohtsi siı holi-hohtsi-doò eèhkw'o nııle wek'èts'eezo. Do Nohtsi wını k'èe eghalaedaa siı yeèhkw'o hot'e. ³²Do wedaa goile xè wegohli siı wedaa k'aat'ıı adla gho ets'ııkw'o while hot'e. ³³Eyı do Nohtsi dahxa eghalaeda-le nide t'asıı hale ha wegha dıı ha ile," eyı do gohdı.

³⁴Hadı t'à gıts'ò hadı, "Negòhlı gots'o holıı-hohtsıı-doò anet'e, hoghàgoıhto ha neewo nì?" gılıdı tl'axoò xàdegeèzhl.

Do gigha xègaat'ıı sii gidaà goile agode ha

³⁵Ełègehdèe-kò gots'o xàgeèhxà Zezì yegho iìkw'o, k'achi yazı ekò hayèhdı, "Do-wet'àazàa-deè negha ehkw'ı adı nì?" yèhdı.

³⁶Do hadı, "K'àowo, amìı awildı? Segha ehkw'ı adı ha t'à, sets'ò haldı," yèhdı.

³⁷Zezì yets'ò hadı, "Do weghaida xè nets'ò godee sìı eyı hot'e," yèhdı.

³⁸Ekòet'ıì do hadı, "Sets'ò K'àowo, segha ehkw'ı aıdı," hadı tł'axoò yets'ò nàgòıhgè.

³⁹Zezì hadı, "Dıı nèk'e do gısıniyaetı ha jo ts'ò ahjà. Do gıdaà goilee sìı k'egeet'ì agede ha, eyıts'o do gıgha xègaat'ıı sìı gıdaà goile agode ha," gòhdı.

⁴⁰Pharısee gilli mòhdaa Zezì gà nàgeèhzaa sìi hadiì gilkw'o t'à Zezì dageehke, "Goxi si godaà golle niidiì nì-aidi?" gilhdi.

⁴¹Zezì hadı, "Naxıdaà goìle nįdè naxıholį whìle ha įlè, hanìkò gogha xègaat'į dahdı t'à naxıholį įlaà naxık'e whela hot'e," gòhdı.

Sahzòą-k'èdìı-doò eyıts'o wesahzòa

10 ¹"Ehkw¹ı anaxèehsį, dǫ, sahzǫ́ą k'èhodìı gha enìįtǫ k'è goyaetla-le, hanìkò ekǫ-le gots'ǫ goyaèhtla nįdè eyı dǫ sìı

eezįį-doò elį hot'e. ²Do enìįto k'è goyaetłaa sìi ededį sahzòą-k'èdìi-doò elį hot'e. ³Enìįto-k'èdìi-doò yets'ò enìxàechi, eyits'o wesahzòa gohaezeh ha egeèhkw'o. Edesahzòa giizì t'à goizi, eyits'o mòht'a xàgoèwa. ⁴Edets'o sahzòa hazoò xàgoèwa tł'axoò, įdaà gonadaà naetłe. Wesahzòa gik'èezo t'à gots'ò gode nide gik'èedè. ⁵Hanìkò do eładiį k'èè agede ha nille. Do eładiį gots'ò godee nide gik'èezo-le t'à, gits'oò natimogeedè ha ne," gòhdi. ⁶Zezì wet'à nànits'ewoo godiì t'à do xè godo, hanìkò dàdiì-adii sìi giniedì-le.

⁷Eyıt'à Zezì k'achı hadı, "Ehkw'ı anaxèehsı, sı sıı sahzòa gıgha eniıto laaht'e. ⁸Do sekwe nègiıdee sıı hazoò egeeriı-doò agııt'e, eyıt'à sahzòa gogeèhkw'o-le. ⁹Sı eniıto laaht'e. Amiı eyı eniıto k'è goyaetłaa sıı edaxàweetè ha hot'e. Ededı goyaetła xè xàetla ha, hanı-ıdè nezii shètı xè wek'èhodì. ¹⁰Eeriı-doò sıı sahzòa deriı xè elaàgòhde zo gha at'ı, hanikò sı set'à geeda ha jo ahjà, eyıts'o denahk'e gıxè sıghà hòro gha jo ahjà.

¹¹"Sį sahzǫ́ą-k'èdìı-dǫǫ́ nezįį aht'e. Sahzǫ́ą-k'èdìı-dǫǫ́ nezįį sìi edesahzǫ́ą gha ełaàwı hǫt'e. ¹²Sahzǫ́ą-k'èdìı-dǫǫ́ gha eghàlaedaa sìi sahzǫ́ą-k'èdìı-dǫǫ́ eli nile, xàè wets'ǫ sahzǫ́ą agiit'e-le t'à. Eyit'à dìga

Sahzòą-k'èdù-doò nezų (10.11)

308 John 10

gots'ò etłe yezì nidè sahzòa gots'oò natimoeda. Dìga sahzòa godzihzà xè ehkègehzà agohzi. 13Do weèhtł'èe sìi soòmba zo k'èxa at'i, eyits'o sahzòa goghoneèto-le t'à sahzòa ts'oò natimoeda.

14"Sį sahzòą-k'èdìi-doò nezii aht'e. Sesahzòa hazoò gik'èehso, eyits'o sesahzòa sek'ègeezo hot'e. 15Eyi xèht'eè Setà sek'èezo, eyits'o Setà wek'èehso hot'e, eyits'o sesahzòa gigha ełaehwhi ha. 16Sesahzòa eyiì-le gòhli, jo gik'èhodìi gots'o agiit'e-le. Ededi si goyageehwha ha hot'e. Gits'ò gohde nidè, segiìkw'o ha hot'e. Hanì-idè sesahzòa hazoò elexè geèhkw'e ha, eyits'o gok'èdìi-doò ilè zo gòhli ha. 17Sesahzòa gigha elaehwhi ha t'à Setà seghoneèto hot'e. Eyi tl'axoò-idè naihdà ha hot'e. 18Do wiizìi elaehwhi asele ha dìì, si sinì k'èè elaehwhi ha hot'e. Elaehwhi ha eyits'o naihdà ha si sets'ò hoèli hot'e. Setà hanì seghàhòi o hot'e," Zezì gòhdi.

¹⁹Zezì hanì xàyaihtı t'à Israel got'i k'achi ełek'è agiiwo-le agejà.
²⁰Do lo hagedi, "Inili wets'ò-èli eyits'o ezhine wheli. Ayiiha wets'eèhkw'o lì?" gedi.

²¹Hanìkò do mòhdaa hagedı, "Do įnìłįį wets'ò-èlįį sìı hanì gode ha nıìle. Asìì įnìłįį, dodaa k'aat'ıì ayeh?į?" gedı.

Israel got'ıì gıgha ehkw'ı-ahodı-le

²²Gòk'òo-zaà k'e Jerusalem eko Nohtsiko-gocho gha dzedeè holè. ²³Zezì Nohtsiko-gocho gà k'etlo, Solomon wets'o sagohii-k'è eko k'etlo. ²⁴Israel got'i gha k'aodèe gimoò niide, hagihdi, "Dàwhaà nek'eènats'eèhi ha? Christ wèts'edii eyi anet'e nidè, gots'ò ehkw'i haidi," gihdi.

²⁵Zezì gots'ò hadı, "Hanaxèehsı ılè hanikò naxıgha ehkw'ı aehsıle. Setà wedahxà eniyah eghàlaehdaa siı eyi weghàà sek'èahso ha ılè. ²⁶Hanikò sesahzòa aaht'e-le t'à, naxıgha ehkw'ı-ahodı-le. ²⁷Sesahzòa agııt'ee siı gits'ò gohde nıdè segeèhkw'o, gik'èehso eyits'o sek'èè k'egedè. ²⁸Welo while ts'ò geedaà agehle ha, elaàgede hoılı ha-le. Do wıızıı segho nigoòwa ha nııle. ²⁹Setà hazoò t'à gonahk'e eli siı, seghàgoola hot'e. Do wıızıı Setà gho nigoòwa ha nııle. ³⁰Sı eyits'o Setà sı ılè zo lawııt'e," Zezì gòhdı.

³¹Israel got'ţì gha k'aodèe nàgeehshì ha gţiwo t'à, k'achţ kwe negţìwa. ³²Hanìkò Zezì gots'ò hadı, "Setà wedahxà enıìyah deè ło naxıdaà eghàlaıhdà hot'e, enıìyah dàhòt'ţi k'èxa kwe t'à ełaàsèahwhı ha dahwho?" gòhdı.

³³K'aodèe hagedı, "Enıìyah hòwheehtsı k'exa elaanets'ehwhı ha nıìle, hanìkò Nohtsı k'ech'a xayanehtı k'exa kwe t'a elaanets'ehwhı ha. Nı ekiı do anet'e ko Nohtsı aht'e, ediıdı," gıìhdı.

34Zezì gots'ò hadı, "Nòhtsı Nıhtł'è k'e dıı hanì dek'eèhtł'è, 'Naxı sìı nòhtsı laaht'e,' dek'eèhtł'è. 35Nòhtsı Nıhtł'è dàdıı sìı wek'èch'a gots'ede ha dìì hot'e wek'èts'eezo. Do Nohtsı yatıì gıts'ò ajàa sìı Nòhtsı ededı 'nòhtsı,' gohdıì goızı nıdè, 36Setà edegha do ihchiı eyıts'o dıı nèk'e ts'ò ayilàa siı, dànì yıızı ha dahwho? Eyıt'à 'Nohtsı Weza aht'e,' dehsı nıdè dànigho Nohtsı k'èch'a gohde sèahdı? 37Setà xèht'eè eghàlaehda-le nıdè ehkw'ı aehsı seahwho-le. 38Hanikò Setà xèht'eè eghàlaehda nıdè, naxıgha ehkw'ı aehsı-le kò enıiyah ghàlaehdaa siı eyı weghàà naxıgha ehkw'ı-ahodı welè. Hanì-ıdè, Setà sexè at'ı eyıts'o sı Setà xè aht'ıı sìı, eyı wek'èahso xè wenıahdì ha," Zezì gohdı. 39K'aodèe k'achı dageechı ha hogeèhdzà, hanikò gotl'aetla.

⁴⁰Eyı tł'axǫò Zezì ek'èt'à Jordan deh nı₂àa ts'ò anajà. John-Baptıst edil do k'ètaldzo ilèe sìı ts'ò ajà. Zezì eko wheda ekò ⁴¹do lo gıts'òède. Hagedı, "John-Baptıst enılyah hòèhtsi-le, hanlkò dıı do gho dadı ilèe sıı hazoò ehkw'ı hot'e noò," gedı. ⁴²Eyı nèk'e do lo Zezì ehkw'ı adı giiwoò agejà.

Lazarus ełaįwo

1 1 ¹Do ţłè Lazarus wìyeh kota Bethany nàde. Eyi do siì eyaelţ. Weba nàke eyi kota nàgede. Įłè Mary wìyeh eyits'o ţlè Martha wìyeh. ²(Įłàà Mary yìk'eetl'òo Zezì wekè k'e ayilà gà edekwìghà t'à yeditso ţlè. Eyi wechi Lazarus diì eyaelţ.) ³Eyit'à weba Zezì danatigito, "K'àowo, neàgia weghoneètoo sìi eyaelţ," giìhdi.

⁴Zezì yegho 1ìkw'o ekò hadı, "Eyı tàda t'à ełaàwı ha nıìle, hanìkò eyı ts'ıh²ò Nòhtsı weghàsohoedı ha eyıts'o Nòhtsı Weza sı weghàsohoedı ha hot'e," gòhdı. ⁵Zezì Martha, Mary eyıts'o Lazarus goghoneèto hot'e. ⁶Hanìkò Lazarus eyaelı yegho 1ìkw'o ekò nàke dzęè ts'ò edıì whedaa sìı eko 11dà.

⁷Eyı tł'axoò edecheekeè ts'ò hadı, "Judea nèk'e ts'ò anats'ııde," gòhdı.

⁸Wecheekeè gits'ò hadi, "Gots'ò K'àowo, diì whaà-lea Judea nèk'e gots'o k'aodèe kwe t'à ełaànegìhwhi ha giiwo ilè, hanìkò ilaà eko naitla ha neewo nì?" giìhdi.

⁹Zezì gots'ò hadı, "Hoòno-daats'ò-nàke sadzeè gots'ò dzeh agòht'e sonaà? Do dzeh k'etło nide daekw'ı ha nile. Dzeh t'à wegha xegaat'ı hot'e. ¹⁰Hanikò to k'etło nide daekw'ı ha, wexe dzeh while t'à," Zezì gòhdı.

¹¹Eyı tł'axoò Zezì hadı, "Goàgıa Lazarus dètı hot'e, hanikò ts'ewèehwhı ha," gòhdı.

¹²Eyıt'à wecheekeè hagedı, "Gots'ò K'àowo, Lazarus whetį nįdè k'aàt'ıì ade ha ne," gıìhdı. ¹³Zezì Lazarus ełaįwo dıì-adı, hanìkò wecheekeè ekìı whetį hot'e dıì-adı giįwo įlè.

¹⁴Eyıt'à Zezì ehkw'ı gots'ò hadı, "Lazarus ełaįwo hot'e. ¹⁵Naxıgha sınà wegà whıhda-le įlè. Hanì-įdè ehkw'ı adı seahwho ha. Hòt'a wets'ò ts'ııdè," gòhdı.

¹⁶Thomas (Ełèchoekèa wìyeh) Zezì wecheekeè ts'ò hadı, "Zezì wexè ełaàts'ıde noò t'à wek'èts'ııdè," gòhdı.

Zezì Lazarus weba gots'ò gode

¹⁷Zezì kộta Bethany gà niwà-lea nììtła ekò hòt'a dị dzęè ts'ộ Lazarus wekw'çò nègilto ilè yegho ilkw'o. ¹⁸Kôta Jerusalem gots'ọ kộta Bethany ts'ò nàke echi họt'e. ¹⁹Eyit'à dọ lọ Mary eyits'ọ Martha ts'àgede. Gichi elaiwo t'à gogà geèhkw'e. ²⁰Martha Zezì naetle yeghọ ilkw'o ekò yenìhdoò èhtla. Hanìkò Mary edekò wheda.

²¹Martha Zezì ts'ò hadı, "K'àowo, jo needà nıdè sechı elaàwı ha-le ılè. ²²Hanìkò dıì kò Nòhtsı wııkè nıdè nıìkw'o ha, wek'èehso," Martha yèhdı.

²³Zezì yets'ò hadı, "Nechı naidà ha hot'e," yèhdı.

²⁴Martha hadı, "He?e, noode dzee k'e nıde naida ha, wek'eehso," yehdı.

²⁵Zezì yets'ò hadı, "Sı set'à do naidà xè eda hot'e. Amiı ehkw'ı adı sııhwhoo siı, ełaàwı kò, eda ha. ²⁶Eyıts'o amiı ıłaà eda xè ehkw'ı adı sııhwhoo siı ełaàwı hoılı ha-le. Eyı asiı negha ehkw'ı-ahodı?" Zezì yèhdı.

²⁷Martha hadı, "He?e, nı siı Christ, Nohtsı Weza dıı nek'e ts'o ade ha siı eyi anet'e. Eyi segha ehkw'ı-ahodı hot'e," Martha yehdı.

²⁸Hadı tł'axǫò ek'èt'à naèhtła gà ededè ts'ò gode. Whatsǫą yets'ò hadı, "Gots'ò K'àowo nììtła, nets'ò gode ha nıwǫ," ededè èhdı. ²⁹Hadı t'à ekòet'ıì Mary nıìtła gà įwhąą Zezì ts'ò èhtła. ³⁰Zezì įłaà eyı kòta ts'ò nììtła-le; edįì Martha yenìhdoò èhtłaa sìı įłaà eyı wheda. ³¹Do gıgà geèhkw'ee sìı Mary įwhąą xàèhtła gıazį t'à gık'èè xàgeède. Wechı wekw'oò whetoo gà etse ha at'ı gıįwo įlè.

³²Mary, Zezì ed₁į whedaa sìı eyı niìtła. Zezì ezı ts'òet'ıì yets'ò nàgòıhgè, hadı, "Sets'ò K'àowo, jo needà nıdè sechı elaàwı ha-le ılè," yèhdı.

³³Mary etse, do gixè at'į si getse. Zezì goazį ekò wedzeè nàèhdo t'à wegha dìì agòjà. ³⁴Dagoehke, "Edįį nèweahtį?" gòhdi. Hagedi, "Gots'ò K'àowo, gok'èatle gà weghaįda," giìhdi.

35 Zezì gogho įtsè.

36Eyıt'à do hagedı, "Sıì yeghoneèto ile noò," gedı.

³⁷Hanìkò do mòhdaa hagedı, "Do gıdaà goìlee k'egeet' agòòlà, sonaà? Lazarus elaàwı-le ayele ha ¡lè," gedı.

Zezì Lazarus naidà ayįįlà

³⁸Zezì k'achį wegha dìì agòjà. Dokw'oò whetoo ts'ò èhtla. Kwe yìi dokw'oò whetoo k'è kwe nechàa enìnì¡?o. ³⁹Zezì do ts'ò hadı, "Kwe ¡?òò aahle," gòhdı.

Martha, Lazarus weba, yets'ò hadı, "K'àowo, wekw'oò nìto ts'o dı dzęè agòjà t'à goyìı goma ha sonı," yèhdı.

⁴⁰Zezì yets'ò hadı, "Negha ehkw'ı-ahodı nıdè Nohtsı enıiyah t'à nàtsoo eli sìı nezì anehle ha, nèehsı ılè," yèhdı.

⁴¹Dǫ kwe ¡?òò agilà. Zezì ¡dòo k'eet'l, hadı, "Setà, silhkw'o t'à masì neehwho. ⁴²T'aats'oò silhkw'o ne wek'èehso, hanikò dıı haehsıl sil do gıgha aehsı. Hani-¡dè dıı nèk'e ts'ò seneeh?àa sil gıgha ehkw'ı-ahodı ha," hadıl yaıltı.

⁴³Zezì hadı tł'axǫò hòtł'ò whezeh, "Lazarus, xàıtle!" hadı. ⁴⁴Lazarus kwe yìı wekw'oò whetoo gots'o xàehtla. Wılà eyıts'o weke ehtl'ı t'à wexèhchı eyıts'o wekwì sı ehtl'ı wemoehdo.

Zezì do ts'ò hadı, "Ehtł'ı wek'e nàahwha gà yeyiı xàetla aweahle," gòhdı.

Zezì ełaàgiìhwhi ha sinìhogiì?à

⁴⁵Dǫ łǫ Mary gà geèhkw'ee sìı Zezì ayìı dàyįįlà gıa?į t'à, gıgha ehkw'ı-ahodıì agejà. ⁴⁶Hanìkò dǫ mǫhdaa Pharısee gıllı ts'ǫ geède, Zezì ayìı eghàlaıdàa sìı gots'ǫ hagedı. ⁴⁷Eyıt'à yahtıı-gha-k'aodèe eyıts'ǫ Pharısee gıllı sìı ełegeèhdì gha Israel got'ı gha k'aodèe hazǫǫ gokayagııhtı, hagedı, "Eyı dǫ enıìyah lǫ hohtsı, eyıt'à ayıı dàwets'ele ha? ⁴⁸Nàwets'e²ǫ-le nıdè dǫ hazǫǫ ehkw'ı adı gııwoç agede ha. Hanılıdè Rome dèe-ts'ǫ-k'aodèe gıllı sìı kota Jerusalem eyıts'ǫ gonèè hazǫò goghǫ gìhchı ha," gedı.

⁴⁹Dǫ įłė Caiaphas wìyeh eyi xo k'e yahtii-wet'àaaa-deè elį, dii hadiì xàyaįhti, "T'asìi wiįzìi k'èahsǫ niìle! ⁵⁰Dǫ įłè dǫ hazǫò gha ełaàwi nidè gòet'i hazoò gidihołè nahk'e nezi hot'e. Hanìkò eyi wek'èhoahso niìle," gòhdi.

⁵¹Hadıì xàyalhtıı sìı ededahxà adı nıìle, hanìkò eyı xo k'e yahtıı-wet'àa?àa-deè ell t'à Zezì gho nadaa golde, Zezì Israel got'li gha ełaàwı ha, hadıì xàyalhtı. ⁵²Israel got'li zoò-le, hanìkò Nohtsı Weza

hazǫò dıı nèk'e ehkègildee sìı gogha elaàwı ha hot'e. Elènagoowa xè do ilè gilli agole ha. 53Eyıt'à eyı dzęè gots'o k'aodèe elegeèhdìı sìı do naàhto Zezì elaàgıìhwhı ha k'ehogea.

⁵⁴Eyı ts'ıh₂ò Zezì Israel got'₁ì gonı k'etlo-le ajà, hanìkò ekìı-ka nèk'e gà nıwà-lea kòta Efrayım gòyeh ts'ò ajà. Eko whatsoò edecheekeè xè a₁t'è.

⁵⁵Israel got'ıı gıts'o dzędeè Passover ts'ò hawe ekò, hazoò gınèè gots'o Israel got'ıı ło dzędeè kwe Moses wenàowoò k'èè edexè sıìgogele ha t'à kòta Jerusalem ts'ò agejà. ⁵⁶Jerusalem eko do ło Zezi hak'egeet'ı. Nohtsıkò-gocho gà nàgeèhza ekò dałegeehke, hagedı, "Asiı nàsıdeè nàtła ha sonı?" elègeedı. ⁵⁷Hanikò yahtıı-gha-k'aodèe eyıts'o Pharisee gıılıı sìı do ts'ò dıı hagedı ılè, "Zezì edıı wheda do gık'èezo nıdè k'aodèe ts'ò hagedı ha," gedı. Zezì dageechı ha gııwo t'à, agedı.

Ts'èko Zezì k'e yìk'eetł'òo ayįįlà

12 ¹Dzędeè Passover wexèhoìwi kwe ek'ètai dzęè k'e Zezì kǫta Bethany nììtła. Eko Lazarus nàdè, eyi do Zezì naìdà ayilà lè. ²Zezì gogho niìtła t'à wegha nàsia gèhtsi. Martha gotaàreedì eyits'o Lazarus do xè Zezì gà shèti. ³Mary yìk'eetl'òo dètìi niyilxè; Zezì wekè k'e nalayeèdo gà edekwighà t'à yekè dereedi. Eyi kò goyìi hazoò ts'ò yìk'eetl'òo lekoo ledì ajà.

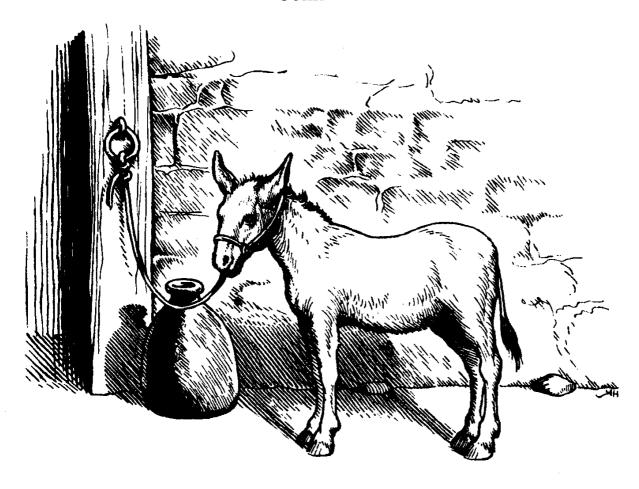
⁴Hanìkò wecheekeè ¡łè Zhidàà-Iscariyot wìyeh, k'aodèe gotł'aàyehtè ha sìi, yegho soadı, hadı, ⁵"Dànìgho eyi yìk'eetł'òo wegho nàèdì-le? Wesoòmbaà do-teèt'; ghàgele ha ¡lè, ¡łè xo eghàlats'; dà xètlo hot'e," hadı. ⁶Eyi hadıı sìi do-teèt'; ghoneèto t'à adı nıìle, hanìkò eez ¡l-doò el t'à, hadı. Ededi soòmbawò-k'èdìı el ; eyits'o ¡hk'è edegha soòmba ìhchı ¡lè.

⁷Zezì yets'ò hadı, "Whatsoò awet'ì! Dıı yìk'eetl'òo sìı sekw'oò nìtìı dzeè gha yek'èdì họt'e. Hanì hò?o ha t'à at'ı. ⁸Do-teèt'ıı sìı t'aats'oò naxı-xè geeda ha hot'e, hanìkò sı sìı t'aats'oò naxıta whıhda ha nıìle," yèhdı.

⁹Ekìıyeè k'e Zezì eyı wheda gho egıìkw'o t'à, Israel got'ı lo eyı nègııde. Zezì gezì zo gha aget'ı nı le, han kò Lazarus na idà ayı làa sı gez gha aget'ı. ¹⁰⁻¹¹Lazarus wets'ı lız Israel got'ı lo Zezì ehkw'ı adı gııwo agejà xè Zezì ts' latageède. Eyıt'à yahtıı-gha-k'a odèe sı Lazarus sı ela gııhwhı ha elexè yatı gèhtsı.

Zezì tłįtsoa k'e Jerusalem niitła

¹²Ek'èdaedzęè k'e do ło gixè dzędeè hołè gha Jerusalem nègilde. Zezì eko ts'ò etłe gho gilkw'o. ¹³20ri k'egele xè ginlhdoò geède. Yagizeh xè hagedi,

Thtsoaza (12.15)

"Hosanna! Gots'ò K'àowo wedahxà nììtłaa sìı wexè sìghà welè!"

"Israel got'ıı gha K'àowocho wexè sighà họt'e," gedi yagizeh.

14Zezì tlıtsoaza niìchì gà yek'e wheda, dii hanì weghọ dek'eèhtl'è k'ệè,

¹⁵"Zıon got'ı dahjı-le. K'eaht' naxıts' k'àowocho naetle, tlıtsoaza k'e dawheda," dek'eèhtl' è.

¹⁶Wecheekeè t'akwe t'à eyı hazoò gınıedì-le. Zezì įdòo newıìtį tł'axoò eyı yatı hanì wegho dek'eèhtl'èe sìı k'oòt'a gık'èhoèhzà, eyıts'o dıì dànì do gıts'ò k'ehoaa sìı eyı sı gık'èhoèhzà.

¹⁷Zezì, Lazarus kwe-yìı wekw'oò whetoo gots'o "xàṭtle," yèhdı t'à naìdà ayìlà ekò do lo Zezì xè aget'ı ilè, eyıt'à eyı godıl t'à do xè gogedo. ¹⁸Zezl hanı enılyah hòèhtsı gho egılkw'o t'à do lo Zezl nılhdoò geède. ¹⁹Eyıt'à Pharısee gıllı sıl elets'ò hagedı, "Weghaahda, do hazoò gıts'ò leèhza! Hagot'ı nılè goxè nezıl agode ha agot'ı nıle," gedı.

Zezì ełaàgiìhwhi ha gho gode

²⁰Ekìıyeè k'e Greece got'ı dzędeè k'e Nohtsı ts'o yagehtı ha, do hazoo xè Jerusalem negilde ile. ²¹Eyı Greece got'ı, Zezi wecheekeè

Philip ts'ò geède. (Philip, Galilee nèk'e kòta Bethsaida gots'o hot'e.) "Zezì wets'ezì ha ts'ịiwo," giìhdi. ²²Philip, Andrew ts'ò hadi tł'axoò, ìłah Zezì ts'ò hagedi.

²³Zezì hagòhdı, "Hòt'a Dǫ-wet'àaʔàa-deè wexè eniìyah nàhòwo ha nìkw'o. ²⁴Ehkw'ı anaxèehsı, jìe dèè k'e nàekw'o xè ełaàwı lenǫsıı ılaà jìe ılè zo eli hot'e. Hanìkò elaàwı nıdè wets'o jìe lo naeshe ha. ²⁵Do edınì k'èè eda ha nıwoo sìı wedıholè ha, ekò dıı nèk'e do edınì k'èè eda ha nıwo-le sìı welo whìle ts'ò eda ha. ²⁶Amìı segha eghàlaeda ha nıwoo sìı sek'è-eetla ha hot'e; edıı whıhdaa sìı secheekeè ededı sı eko wheda ha. Do segha eghàlaedaa sìı Setà yets'ò nezıı eghàlaeda ha hot'e.

²⁷"Dıì sedzeè t'à segha dìì; dàehsį lì? 'Setà eyı sadzeè k'e dàihaà ha sìi ch'à edaxàsiihtè,' dehsį ha nì? Ìle, sexè dàgode ha sìi hotiì eyi gha jo ahjà hot'e. ²⁸Setà, niizì weghàsohoedi anele!"

Hadı tł'axoò yak'e gots'o dıı hats'edıì hot'e, "Sıızì hòt'a weghàsohoedı ahlà, eyits'o k'achı hanahle ha," wets'ò hats'edıì hot'e. ²⁹Do lo eyi elèwhedee sìi hagodı egilkw'o. Mohdaa hagedı, "Eezhi lagodı," eyits'o mohdaa, "Yak'eet'ıı yets'o golde," gedi.

³⁰Zezì hadı, "Dıı hagodıı sìı sı segha agodı nıìle, naxıgha agodı hǫt'e. ³¹Hòt'a do hazoò gısıniyaetı ha nikw'o; hòt'a dıı nèk'e k'àowo eli siı xàwedeezhı ha. ³²Ekò sı siı dıı nèk'e gots'o idoo asiidla nıde do hazoò sets'ò agehle ha," Zezì gòhdı. ³³Dàni elaawı ha siı do yek'èezo ha nıwo t'a, adı.

³⁴Dǫ lǫ dageehke xè hagedı, "Nǫhtsı Nıhtl'è k'e dıı hanı dek'eèhtl'è ne, 'Chrıst wèts'edıı sıı welç while ts'ç goxè eda ha,' dek'eèhtl'è. Eyıt'a dànıgho dıı haıdı, 'Dǫ-wet'aaa'aa-deè ıdòo awedle ha'? Dıı 'Dǫ-wet'aaa'aa-deè' sıı amıı awııdı?" gııhdı.

³⁵Zezì edeghǫ gots'ò hadı, "Įłaà whaà-lea gots'ò dzeh naxıxè whezo ha. To agode kwe, ¡łaà naxıxè dzeh et'ıì k'eahdè. Do togoòtł'òo k'edaa sìı edil ts'ò at'ıı sìı yek'èezo nıle. ³⁶Įłaà dzeh naxıxè whezo et'ıì wenı k'eahdè xè ehkw'ı-ahodı dahwho, hanì-ıdè naxıxè dzeh agòht'e ha," Zezì hadı tł'axoò whatsoò gòzoo ts'ò naèhtła.

Israel got'ı i ilaa gıgha ehkw'ı-ahodı-le

³⁷Zezì hanì eniìyah ło godaà eghàlaıdà kò, ılaà gigha ehkw'i-ahodi-le. ³⁸Eyi sìi nakwenàozoo Isaiah weyatiì k'ệè agode ha t'à agòjà, dii hadi ılè,

"Sets'ò K'àowo, amìı goyatıì wegha ehkw'ı-ahodı, eyıts'o enıìyah whenehtsii siı amìı yeniedì awiidlà?" Isaiah hadı ilè. ³⁹Gıgha ehkw'ı-ahodı ha diì. Isaiah edenihti'è k'e dii hanì eniiti'e:

40"Gıdaà goìle agòòlà, eyits'o ginì whìle agòòlà. Eyit'à ededaà t'à k'egeet'ì-le eyits'o ededzeè t'à t'asìi nigeedì-le. K'aàt'iì agehłe ha sets'ò agede ha giiwo-le," Isaiah hadi dek'eèhtł'è.
41 Isaiah, Zezì wexè eniìyah agode ha nadaà yazi t'à hanì yegho goide ilè.

⁴²Israel got'ı gha k'aodèe gıgha ehkw'ı-ahodı-le, hanikò do lo go-xè aget'ı siı ehkw'ı adı gılhwho. Hanikò Pharısee gılıı siı gots'àgeejı. Elègehdèe-kò gots'o xàgogeh? ha sonı gılwo t'à Zezì gıgha ehkw'ı adıı siı t'à do xè gogedo-le. ⁴³Nòhtsı gogho nezı adı nahk'e do gogho nezı agedıı siı gıgha nezı.

⁴⁴Zezì dǫ nı ts'ò hòtł'ò dıı hadı, "Dǫ wegha ehkw'ı aehsı sìı sı zǫ wegha ehkw'ı aehsı nıìle, amìı sııhaa sìı, ededı sı, yegha ehkw'ı adı hot'e. ⁴⁵Sı seghàeda nıdè, amìı sııhaa sìı weghàeda hot'e. ⁴⁶Dzeh lanıı dıı nèk'e ts'ò ahjà, amìı wegha ehkw'ı aehsıı sìı wexè togoòtł'òo ha nıìle.

47"Do seyatiì iìkw'o, hanìkò yek'èè eda-le sìi si wesiniyahti ha niìle. Do siniyahti ha dii nèk'e ts'ò ahjà niìle, do edaxàgehłe gha ahjà. ⁴⁸Do segiihwho-le xè seyatiì gigha ehkw'i-ahodi-le sìi gigha do siniyahtii gòhli hot'e. Yati nezii t'à goihdee sìi wede agiìlà t'à, noode dzeè k'e nidè hoìla agedle ha. ⁴⁹Si ededahxà gohde niìle, Setà siihzàa sìi ayìi dàehsi ha sìi sets'ò hadi, eyits'o dànì gohde ha sìi sets'ò hadi. ⁵⁰Edeyatiì goghàizoo sìi wet'à welo whìle ts'ò ts'eedaà agole ha, wek'èehso hot'e. Eyit'à ayìi dàehsii sìi hotiì Setà dàniwoo sìi k'èè gohde hot'e," Zezì gòhdi.

Zezì edecheekeè gokè k'enaehtso

13 ¹Dzędeè Passover wets'ò hawe. Zezì, hòt'a whaà-le dıı nèk'e gots'oò naetła ha eyıts'o Edetà ts'ò anade ha yek'èezo. Xàè wets'o do dıı nèk'e dota nàgedèe sìı goghoneèto, dànì hòtł'ò goghoneètoo sìı gık'èezoò agole ha.

²Xèhts'ò shègezhe ha kw'à nègila. Ekìiyeè k'e wehli, Simon weza Zhidàà-Iscariyot, Zezì k'èch'a nàniwoò ayllà ilè, eyit'à Zezì, k'aodèe gotl'aàyehtè ha niwo. ³Zezì, Wetà t'asli hazoò ts'ò k'àowo ayllà, yek'èezo. Nòhtsi gots'o at'i eyits'o Nòhtsi ts'ò anade ha edek'èezo. ⁴Zezì ladà gots'o nilta, edereè yli xàetla gà lisimì t'à edeni xèwhezhà. ⁵Hayllà tl'axoò datlehkw'à yli ti yildo gà edecheekeè gokè k'enaehtso. Wek'e lisimì whehchli t'à gokè diltso.

⁶Sımon-Peter gà niìtła là Sımon-Peter yets'ò hadı, "Sets'ò K'àowo ayiıha sekè k'enaıhtse ha anet'ı?" yèhdı.

⁷Zezì yets'ò hadı, "Ayìı dàht'ıl-aht'ıı siı dıì wenııdı nıile, hanikò noode nıde wenııdı ha," Zezi yehdı.

8"Île! Nɨ sekè k'enaihtse ha nile," Peter yèhdi.

Zezì hayèhdı, "Nekè k'enaıhtse lenosu sexè anet'ı ha dìì," yèhdı.

⁹Eyıt'à Sımon-Peter hadı, "Hanì-ıdè sekè zo anele-le, sılà eyıts'o sekwì sı anele," yèhdı.

¹ºZezì hadı, "Do wek'enaatsoo sìı tsò wılzı wek'e whe?o nıile, edekè zo k'enaıhtso nıdè hòt'a. Naxı siı naxık'enaatso hot'e, hanikò do lè naxıta whedaa siı hani-le," Zezi gòhdı. ¹¹Amiı k'aodèe tl'aàyehtè ha siı yek'èezo t'à, dıı hadı, "Naxık'enaatso hot'e, hanikò do lè naxıta whedaa siı hani-le," gòhdı.

¹²Edecheekeè gokè k'enaıhtso tł'axoò ede?eè yìı naatła gà ladà gà edetł'axoò nòotła. "Ayìı naxıgha dàhłàa sìı asiì wenıahdì?" gòhdiì dagoehke. ¹³"'K'àowo' sèahdıı sìı ehkw'ı aahdı hot'e, naxıts'ò K'àowo aht'e ne t'à. ¹⁴Sı naxıts'ò K'àowo aht'ee sìı naxıkè k'enaıhtso k'è naxı sı ełekè k'enaahtse ha hot'e. ¹⁵Hani naxıghàlaıhdàa sìı wek'è eghàlaahda ha, naxı sı weghàà haaht'ı ha naxıdaà hahlà hot'e. ¹⁶Ehkw'ı anaxèehsı, do wıızıı edets'o k'àowo nahk'e elı nııle, eyıts'o do godı k'eraa sıı amıı yııhraa sıı nahk'e elı nııle. ¹⁷Hòt'a eyı hazoò wek'èahso ne t'à wek'èè eghàlaahdà nıdè naxıxè sıghà ha hot'e," gòhdı.

Zezì k'aodèe tł'aàwìtè ha gho gode

¹⁸Zezì hadı, "Amìı wiìhchiı siı gık'èehso hot'e, hanikò hazoò anaxèehsı nıìle. Dıı hani dek'eèhtł'èe siı wek'èe agode ha: 'Do sexè shètu siı sek'èch'a eghàlaeda ha nikw'o,' dek'eèhtł'è.

19"Eyı hagode kwe sìı dıì-t'ıì naxıts'ò haehsı hot'e. Eyı nèhòıwo nıdè amiı aht'e dehsıı sìı naxıgha ehkw'ı-ahodı ha hot'e. 20Ehkw'ı anaxèehsı, amiı wehraa siı do yets'ò nezıı anıwo nıdè sı sets'ò nezıı anıwo hot'e. Eyıts'o do sets'ò nezıı anıwo nıdè amiı sııhraa sıı ts'ò nezıı anıwo hot'e," gòhdı.

²¹Zezì eyı hadı tł'axoò, wegha dìì agòjà t'à hadı, "Ehkw'ı anaxèehsı, do ¡lè naxıta whedaa sìı k'aodèe tł'aàsìhtè ha hot'e," gòhdı.

²²Wecheekeè amiı ayèhdı sonı gilwo t'à eleghàgeeda. ²³Wecheekeè lè, Zezì yeghoneètoo siı yegà ladà k'e shèti. ²⁴Sımon-Peter eyı wecheekeè ts'ò nàzeetsì, hayèhdı, "Amiı ayèhdıı siı dawılhke," yèhdı.

²⁵Eyı wecheekeè sìı Zezì gà nìdaıhgè, "Sets'ò K'àowo, amiı awiıdı?" yèhdı.

²⁶Zezì yets'ò hadı, "Dıı lèt'è tıwo ta ahlà gà eyı do weghàehchìı sìı eyı hot'e." Hadı tl'axoò lèt'è kw'àyla ylı tenalhtso gà Sımon weza

Zhıdàà-Iscarıyot ghàyeèchì. ²⁷Zhıdàà lèt'è nıìchì ts'òet'ıì wehl₁₁ yets'ò ajà.

Zezì hayèhdı, "Ayìı dàale ha sìı ıwhaa haale," yèhdı. ²⁸Hanìkò do eyı shègezhee sìı dànìgho Zezì Zhıdàa ts'ò hadıı sìı gınıedì-le. ²⁹Zhıdàa soòmbawò-k'èdìı eli ne t'à do mòhdaa nası gha t'asıı naıhdı Zezì yèhdıì-adı gııwo, hanì-le-ıdè soòmba do-teèt'ıı ghaıza yèhdıì-adı gııwo. ³⁰Zhıdàa lèt'è nıìchì tl'axoò xàèhtla; hòt'a to agòjà ılè.

Peter Zezì k'èezo-le hadı ha

³¹Zhıdàà xàèhtla tl'axǫò, Zezì hadı, "Dıì hòt'a Dǫ-wet'àaaàa-deè weghàsohoedıì awedle ha, wets'ıhaò Nòhtsı sı weghàsohoedı ha. ³²Dǫ-wet'àaaàa-deè wet'à Nòhtsı weghàsohoedı nıdè, Nòhtsı ededı edet'à Weza weghàsohoedıì ayele ha, ekòet'ıì hayele ha.

³³"Secheekeè, įłaà whaà-lea gots'ò naxixè whihda ha. Sekak'eaht'ì ha, k'aodèe gits'ò haehsi ilè xèht'eè diì naxits'ò haehsi ha. Ediì ts'ò aht'ii sìi sek'èè aahde ha dìì.

³⁴"Dıı nàowo gòò naxıghàeh?à: Ełeghoniahto. Naxıghoneehto lanıı ełeghoniahto. ³⁵Ełeghoniahto nıdè, eyi weghàà do hazoò secheekeè aaht'e naxık'ègeezo ha," Zezì gòhdı.

36Sımon-Peter dayeehke, "Sets'ò K'àowo, ediì ts'ò aade ha?"

Zezì hayèhdı, "Edıl ts'ò aht'ıı siı dıl sek'èahde ha dil, hanikò noodeıdè sek'èahde ha," yèhdı.

³⁷Peter k'achı dayeehke, "Sets'ò K'àowo, dànìgho diì nek'èehtla ha dìì? Negha elaehwhi ha ts'atà whihda," yèhdi.

³⁸Zezì yets'ò hadı, "Hotıì segha ełaţwı ha nì? Ehkw'ı anèehsţ, k'àba ezeh kwe taà-eht'aà sek'èţzǫ-le nţţdı ha hot'e!" yèhdı.

Zezì edecheekeè godagòzoò ayele ha

14 ¹Zezì edecheekeè gots'ò hadı, "Naxıdzeè t'à naxıgha dìì welè sòò. Nòhtsı gho naxını nàtsoò aahle, eyits'o sı sı segho naxını nàtsoò aahle. ²Setà wekò goıchà hot'e; hagòht'e-le nıdè naxıts'ò haehsı ha ılè. Eko naxıda gòroò agohle ha. ³Eko naxıda gòroò ahlà nıdè naxıxàhtla ha, eyits'o sexè anaxehle ha. Hanı-ıdè edi whıhdaa sıı sexè aaht'e ha. ⁴Edi ts'ò aht'ıı sıı hok'èahso hot'e," Zezì gòhdı.

Zezì Nộhtsị ts'ò goòràa họt'e

⁵Thomas yets'ò hadı, "Sets'ò K'àowo, edıì ts'ò anet'ıı siı wek'èts'eezo nıìle, eyıt'à edıì goòràa siı dàni wek'èts'eezo lì?" yèhdı.

318 John 14

⁶Zezì yets'ò hadı, "Sı sìı sek'e goòrà aht'e, nàowo ehkw'ıı aht'e, eyıts'o wet'à ts'eedaa aht'e. Do wıızıı Setà ts'ò-etla ha diì, sı zo sek'e goòrà hot'e. ⁷Amiı aht'ee siı hotıì sek'èahso nıdè Setà sı wek'èahso hot'e. Jo gots'o ıdaà Setà hotıì wek'èahso xè weahrı hot'e," Zezì gòhdı.

⁸Phılıp hadı, "Sets'ò K'àowo, Netà weghàts'eedaà agònelà nıdè gogha hòt'a ha," yèhdı.

⁹Zezì hayèhdı, "Phılıp, whaà naxıxè aeht'ţ, hanìkò ţłaà sek'èţzǫ-le nì? Amìı sazţı sìı hòt'a Setà ghàţdà hǫt'e. Eyıt'à dànìghǫ 'Netà weghàts'eedaà agoţle,' sìţdı? ¹⁰Setà xè ţłè zǫ aht'e, eyıts'ǫ Setà sexè ţłè zǫ hǫt'e, eyı naxıgha ehkw'ı-ahodı-le nì? Yatı t'à naxıts'ò gohdee sìı xàè seyatıì zǫ nıìle. Setà sedzeè yìı nàdèe sìı ededţ edılaà ghàlaeda hǫt'e. ¹¹Setà xè ţłè zǫ aht'e eyıts'ǫ Setà sexè ţłè zǫ hǫt'e dehsţ nıdè ehkw'ı aehst seahwhǫ. Naxıgha ehkw'ı-ahodı-le nıdè enıìyah hòwhihtstı sìı eyı weghàà naxıgha ehkw'ı-ahodı welè. ¹²Ehkw'ı anaxèehst, dǫ wegha ehkw'ı aehst siı ayıı ghàlaehdaa sìı ededţ sı yeghàlaeda ha hǫt'e. Setà ts'ò anahde ha t'à eyı dǫ denahk'e enıìyah hohtst ha. ¹³Eyıts'ǫ sıızì t'à t'asìı seahkè nıdè naxıgha hahłe ha, hanì-tdè Nòhtst Weza Edetà ghàsohoedıì ayele ha. ¹⁴Sıızì dahxà t'alàa-sìı seahkè nıdè naxıgha hahłe ha," Zezì gòhdı.

Zezì Yedàyeh Nez₁₁ edecheekeè ts'ò ayele ha

¹⁵Zezì edecheekeè ts'ò hadı, "Seghoniahto nıdè seyatıì k'èaht'e ha hot'e. ¹⁶Setà naxıgha weehkè ha, setl'axoò naxıts'àdıı eli ha sìı naxıts'ò ayele ha, welo whìle ts'ò naxıts'ò-èli ha. ¹⁷Eyı sìı Yedàyeh Nezii hot'e, ehkw'ı naxıts'ò gode ha. Dıı nèk'e gots'o do hazoò Yedàyeh Nezii gìhchı ha dìì, gıghàeda-le eyıts'o gık'èezo-le t'à. Hanikò naxıxè eda eyıts'o naxıdzeè yìı nàdè t'à, naxı wek'èahso hot'e. ¹⁸Naxıts'oò ahde ha t'à ts'ınake aaht'e ha nıìle; k'achı naxıts'ò anahde ha. ¹⁹Hòt'a whaà-le-t'ıì dıı nèk'e do hazoò k'achı segerì ha-le, hanikò naxı seahrì ha. Sı ehda t'à naxı sı aahda ha. ²⁰Eyı dzeè k'e nıdè sı Setà wexè ilè zo aht'e wek'èahso ha; naxı sexè ilè zo aaht'e eyıts'o sı naxıxè ilè zo aht'e wek'èahso ha. ²¹Amıı seyatıı k'èezoo xè yek'eit'ee sıı eyı do seghoneèto hot'e. Amıı seghoneètoo sıı Setà yeghoneèto ha hot'e. Sı sı weghoneehto ha, eyıts'o serì awehle ha," Zezì hadıı edecheekeè gots'ò goide.

²²Hadı t'à Zhıdàà (Zhıdàà-Iscarıyot awèts'edı-le) hadı, "Sets'ò K'àowo, dànìgho goxi nets'e?ì agoile ha, hanikò dıı nèk'e gots'o do nege?ì agiile ha-le?" yèhdı.

²³Zezì yets'ò hadı, "Do seghoneèto nıdè seyatıì k'èıt'e ha. Setà yeghoneèto ha, wets'ò ats'ede ha, eyıts'o wexè ats'ııt'e ha. ²⁴Do seghoneèto-le sìı seyatıì k'èıt'e ha nıìle. Dıı yatı aàhkw'oo sìı xàè seyatıì nıìle. Setà weyatıì hot'e, ededi jo ts'ò sııhıà hot'e.

²⁵"Įłaà naxıxè aht'į ekò, eyı hazǫò wek'ayawhıhtı įlè. ²⁶Hanìkò Yedàyeh Nezįį, naxıts'àdıı elįį sìı Setà sıızì dahxà naxıts'ò ayele ha. Ededį sìı t'asìı hazǫò hoghànaxeehto ha, eyıts'o t'asìı hazǫò naxıts'ò haehsįį sìı wenaahdì anaxele ha. ²⁷Naxıxè sìghà hòro agohłe ha. Sexè sìghà hòroo sìı naxıghàehrà ha. Dıı nèk'e dànì do gıxè hòroo lanì naxıghàhoehrà ha-le. T'asìı gho nànıahdè-le eyıts'o dahjį-le.

²⁸"D11 hanaxèehsį įlè, 'Naxits'oò ahde ha hanìkò naxits'ò anahde ha,' dehsį įlè. Seghoniahto nįdė Setà ts'ò anahde gho naxinà ha hot'e, Setà senahk'e elį t'à. ²⁹Hagode kwe sìi diì naxits'ò haehsį hot'e, wek'èè agòjà nįdė naxigha ehkw'i-ahodi ha. ³⁰Hòt'a dii nèè ts'ò k'àowo sìi nììt'a ha t'à, whaà-le-t'iì naxits'ò gohde-le agode ha. Sį sets'ò k'àowo niìle, ³¹hanìkò Setà weghoneehto eyits'o hotiì weyatiì k'èè eghà-laehdaa sìi dii nèk'e do hazoò giniedì agede ha hot'e," hadi tł'axoò, "Hot'eè nats'iidè," edecheekeè gòhdi.

Ts'ı eyıts'o wekw'ıhchıì

15 ¹"Sį sìi ts'i wedeèdlįį aht'e, eyits'o Setà, dèè-goehshee-k'èdìi-doò elį hot'e. ²Ts'i wekw'ihchiį k'e jìecho dehshe-le sìi hazoò xàyeht'à hot'e, hanìkò wekw'ihchiį k'e jìecho dehshee sìi yek'e xagot'à, hanì-idè jìecho denahk'e ło dehshe gha ayehi. ³Yati naxighàehio t'à hòt'a degai anaxììdlà. ⁴Sexè aahda nidè si si naxixè nàhdè ha. Kw'ihchiį wiizìi ts'i de whatsoò wek'e jìecho dehshe ha dìì. Ts'i k'e kw'ihchiį dehshe nidè zo, wek'e jìecho dehshe hot'e. Eyi xèht'eè naxi si sede aahda ha dìì.

5"Sį ts'ı laht'e, naxį kw'ıhchį laaht'e. Do sexè eda nįdè wexè nàhdè ha. Kw'ıhchį wek'e jìecho ło dehshe lanì eda ha. Sedę t'asìı wiziı haahłe ha dìì hot'e. Do sexè eda-le sìı kw'ıhchi xàgeht'à gà zògeehdè lanì hot'e. Kw'ıhchi whegoo sìı hazoò nàgehts gà kwıìgeehdè gà gik'eehk'ò hot'e. Sexè aahda xè seyatıì k'èahdì nidè Setà ayıı weahkèe sìı naxıghàyezà ha. Kw'ıhchi wek'e jiecho ło dehshee laaht'e nidè Setà weghàsohoedı ha. Eyı weghàà secheekeè aaht'e naxık'èhoedzo ha.

9"Setà seghoneèto lanì naxighoneehto. Naxighoneehto t'à t'aats'oò sexè aaht'e. 10 Seyatiì k'èaht'e nidè sexè aaht'e ha eyits'o t'aats'oò naxighoneehto ha. Si si Setà weyatiì k'èaiht'è eyit'à t'aats'oò seghoneèto

họt'e. ¹¹Eyı naxıts'ò haehsıı sìı sets'ıh?ò naxınà gha aehsı, naxıdzeè t'à sıì naxınà welè. ¹²Dıı nàowo naxıghàeh?o họt'e: Naxıghoneehto lanì ełeghoniahto. ¹³Do edeàgıa gha ełaàwıı sìı eyı wenahk'e ełeghonets'eèto gòhlɨ-le. ¹⁴Seyatıì k'èaht'e nıdè seàgıa aaht'e ne. ¹⁵Jo gots'o idaà segha eghàlaedaa-doò naxèehsı ha-le, k'àowo sìı do yegha eghàlaedaa sìı t'asìı hazoò yedaadı nıìle t'à. Setà t'asìı hazoò sets'ò hadıı sìı naxıts'ò haehsı t'à seàgıa naxèehsı hot'e. ¹⁶Naxı sèahchì nıìle, hanìkò sı naxìhchì hot'e. Kw'ıhchıı wek'e jìecho lo dehshe laaht'e ha naxıhchì hot'e. Eyı jiecho xàhoahwhıı sıı welo while ts'ò whela ha hot'e. Sıızı dahxà t'alàa-sıı Setà weahkè nıdè Setà naxıghàyele ha hot'e. ¹⁷Dıı nàowo naxıghàeh?o hot'e: Eleghoniahto.

Du nèk'e ts'o do Zezì wecheekeè dzaguhwho

18"D11 nèk'e do naxidzagiihwho nide si t'akwelòò sedzagiihwho họt'e, eyı wenaahdì. 19D11 nèk'e do gixè aaht'ı nidè xàè edets'o do lanì naxighonegeèto ha hot'e. Hanìkò diì, gits'o do aaht'e niìle, dii nèk'e do gita gots'o naxìhchì hot'e. Eyi ts'ih?ò do naxidzagiihwho hot'e. 20D11 yatı naxits'ò xàyaehtii sìi wenaahdì, 'Do wiizìi edets'o k'àowo nahk'e eli niìle.' Si dasegìiha nidè naxi si danaxegìiha ha hot'e. Seyatıì k'èagııt'e nıdè naxı sı naxıyatıì k'èagııt'e ha hot'e. 21Sı sets'ıh?ò hanì naxıts'ò eghàlageeda ha hot'e, amìı sııh?àa sìı gık'èezole t'à. 22 Jo ahjà-le xè gıts'ò goıhde-le nıdè gıholıı gık'e whela ha-le įlè. Hanìkò diì, seyatiì k'ègeezo t'à 'hołįį hots'èhtsį-le,' gedi ha dìì. ²³Amìı sedzaihwhoo sii Setà dzaihwho hot'e. ²⁴Do wiizii sexèht'eè gınadaa eniyah hoèhtsıı while. Hahla-le nıde gıholı gık'e whela hale įlė. Hanìkò diì eniìyah ło giazį kò įłaà sedzagį hwho eyits'o Setà sı dzagııhwho. 25 Hanikò eyı siı Nohtsı Nıhtl'e k'e dani dek'eehtł'èe sìı wek'ệệ agode ha t'à agòjà, 'T'asìı k'èxa-le sedzagııhwho,' dek'eèhtł'è.

²⁶"Setà wedahxà Yedàyeh Nez_! naxıts'ò ahłe ha, Setà wets'o at'_! hot'e. Eyı naxıts'àdıı el_! sìı niìtla n_!dè segho ehkw'ı xàyahtı ha hot'e. ²⁷Kèhots'_! hwho gots'o sexè aaht'_! ne t'à, nax_! sı segho xàyaahtı ha hot'e.

16 ¹"Ts'ızò aahde ch'à eyı hazoò naxıts'ò haehsı hot'e. ²Gıts'o elègehdèe-kò gots'oò xànaxegeezhı ha ne. Whaà-le-t'ıì do elaànaxegìhde ha eyıts'o Nòhtsı gha sìghà aget'ı gııwo ha. ³Setà eyıts'o sı gok'ègeezo-le t'à hanì naxıts'ò eghàlageeda ha hot'e. ⁴Dıı naxıts'ò haehsıı sìı eyı nèhòıwo nıdè dànì wegho naxıts'ò gohdee sìı wenaahdì ha. T'akwelòò eyı naxıts'ò haehsı-le ılè, ılaà naxıxè whıhda ılè t'à.

John 16 321

Yedàyeh Nezii dànì eghàlaeda

5"Hòt'a dıì amìı sılhaa sìı wets'ò anahde ha. Hanìkò naxı sìı, 'Edlì anet'ı?' sèahdı t'à daseahke-le. Eyi naxıts'ò haehsı t'à sıì naxıgha diì agòjà. Hanìkò ehkw'ı anaxèehsı: Naxıts'oò naehtla ha nıdè naxıgha sìghà agode ha hot'e. Naehtla lenosıı eyi naxıts'àdıı eli sìı naxıts'ò ade ha-le. Hanìkò naehtla nıdè naxıts'ò awehle ha. Naxıts'àdıı eli sìı niìtla nıdè dıı nèk'e do holı k'èç geedaa gınıedì agole ha, dànì ehkw'ıì agede ha eyits'o dànì do ehkw'ı gısıniyaetı ha sìı gınıedì agole ha. Do gıgha ehkw'ı aehsı-le t'à holı k'èç geeda hot'e. Setà ts'ò anahde ha, eko anahjà nıdè k'achı seaha ha-le, eyit'à naxıts'àdıı eli sìı do dànì ehkw'ıì agede ha sìı gınıedì agole ha. Eyits'o dıı nèè ts'ò k'àowo sìı hòt'a wesiniyaetı ne t'à dıı nèk'e do gıholı k'èxa gısıniyaetı hot'e.

12"Įłaà t'asìı łǫ naxıts'ǫ haehsı ha dehwhǫ, hanìkò dıì eyı gha naxını nàtso-le. 13Hanìkò Yedàyeh Neziı niìtła nidè t'asìı hazoǫ ehkw'ı ne sìı naxıts'ǫ hadı ha, ehkw'ı zo gode ne t'à. Ededahxà gode ha nıìle, dàehsıı yeèhkw'oo sìı eyı zo t'à gode ha, eyıts'o idaà ayıı dàgode ha sìı naxıts'ǫ hadı ha. 14Yedàyeh Neziı ayıı sets'o ne sıı yihchı gà wek'èahso anaxele ha. Eyı wet'à seghàsohoedıì ayele ha. 15T'asıı hazoǫ Setà wets'o sıı sets'o hot'e. Eyıt'à dıı hanaxèehsı, 'Yedàyeh Neziı ayıı sets'o ne sıı yihchı gà wek'èahso anaxele ha.'

¹⁶"Whaà-le-t'ıì seah? ha-le, eyıts'o k'achı whaà-le-t'ıì seah? ha," Zezì gòhdı.

Zezì wecheekeè ts'oòguwo tł'axoò gınà agode ha

¹⁷Zezì wecheekeè mộhdaa elets'ộ hagedı, "Dàdıì-adı, 'Whaà-le-t'ıì seah?ì ha-le, eyıts'ọ k'achi whaà-le-t'ıì seah?ì ha?' eyıts'ọ dıı hadı, 'Setà wets'ộ anahde ha t'à,' hadıı sìı dàdıì-adı," gedi. ¹⁸K'achi dalegeehke, "Dıı ayìı ayèhdı, 'whaà-le-t'ıì'? Dàdıì-adıı sìı wenıts'eedì-le," elègeedı.

19 Zezì eyı gho dageehke ha gııwo gok'èezo t'à gots'ò hadı, "'Whaà-le-t'ıì seahrı ha-le, eyıts'o k'achı whaà-le-t'ıı seahrı ha,' dehsıı sıı ayıı awèehsı dahwho t'à wegho daleahke ni-aahdı? 20 Ehkw'ı anaxèehsı, dıı nèk'e do gıgha sigoèt'ı, hanikò naxı hòtl'ò aahtse ha hot'e. Sıı naxıdzeè nànııtı ha, hanikò naxını ladıı ade ha. Naxıdzeè nànııtı ılèe sıı wet'à naxına agode ha. 21 Ts'èko chekoa nihtè ha nikw'o nıdè hòtl'ò eyaihlè, hanikò webebia gòhlı tl'axoò nıdè wegha eyaılèe sıı yenadıle, webebia do elı t'à wına. 22 Dıı naxı sı haaht'e: Dıı naxıdzeè nànııtı

họt'e, hanìkò k'achį naxeeh?į nįdė siì naxigha sìgoèt'į ha, eyi sìi dọ wilzìi naxigho yìhchi ha niìle. ²³Eyi dzęę k'e nįdė k'achį t'asìi seahkė ha-le. Ehkw'i anaxèehsį, ayìi dahwhoo sìi siizì t'à Setà weahkè nįdė naxighàyele ha họt'e. ²⁴Dii haiwa gots'ò siizì t'à t'asìi wilzìi Setà weahkè whìle họt'e. Eyit'à t'asìi weahkè nįdè naxighà?à ha ne, hanìidè siì naxinà agode ha.

²⁵"Godı t'à naxıts'ò goıhde ¡lè, hanìkò noode nɨde hanıı yatıì t'à k'achɨ hoghànaxeehto ha nile; Setà wegho ehkw'ı naxıts'ò gohde ha. ²⁶Ekìıyeè k'e nɨde siizì t'à yaahtı ha. Naxıgha Setà ts'ò yahtı ha dehsɨlaehsɨle. ²⁷Ìle, seghoniahto eyits'o Nohtsɨ yak'e whedaa gots'o aht'ɨ naxıgha ehkw'ı-ahodı t'à, Setà ededɨ xàe naxıghoneèto hot'e. ²⁸Setà gots'o dii nèk'e ts'ò ahjà. Hòt'a dii nèe gots'oò anahde ha, Setà wets'ò anahde ha," Zezì gòhdı.

²⁹Zezì wecheekeè hagedı, "K'oòt'a godı de ehkw'ı gots'ò xàyanehtı. ³⁰T'asìı hazoò k'èţzo hot'e wek'èts'eezoò ats'ejà, eyıts'o do danegeehke kwe gınàowoò k'èţzo. Eyı weghàà Nòhtsı gots'o anet'e gogha ehkw'ı-ahodıì ajà hot'e," gıìhdı.

³¹Zezì hagòhdı, "K'oòt'a naxıgha ehkw'ı-ahodıì agòjà! ³²Hanìkò whaà-le-t'ıì hazoò ekèahdè ha ne, hòt'a eyı nìhoowo hot'e. Hazoò naxıkò ts'ò naahdè anaxedle ha, sı whatsoò whihda aseahle ha. Hanìkò whatsoò whihda niìle, Setà sexè at'ı hot'e.

³³"Dıı hazoò naxıts'ò haehsı hot'e, hanı-ıdè sı set'à naxıgha ts'èwhıl hòzo ha. Dıı nèk'e naxıxè hoila ha hot'e. Hanıkò sı sıı dıı nèk'e hazoò gıghoèhno ne t'à, naxını nàtsoò aahle," Zezi gohdı.

Zezì edegha yahtı

17 'Zezì hadı tł'axǫò, įdòo yak'e ts'ò k'eet'ì xè yahtı, hadı, "Setà, hòt'a eyı nèhòįwo, Neza weghàsohoedıì anele, hani¡dè Neza neghàsohoedıì ayele ha. ²Do weghàneelaa sìı welo whìle
ts'ò geedaà agole ha t'à, do hazoò ts'ò k'àowo awènelà. ³Welo
whìle ts'ò ts'eedaa ts'edıı sìı dıı awèts'edı: Nı nek'ègeezo ha, nı zo
Nòhtsı ehkw'ıı anet'e gık'èezo ha, eyıts'o Zezì-Krı, jo ts'ò
weneehaàa sìı, gık'èezo ha. ⁴La seghàneeaoo sìı wegho naht'e t'à
dıı nèk'e neghàsohoedıì anèhłà. ⁵Setà, dıı nèè hòèlı kwe nexè
seghàsohoedı ¡lè xèht'eè nexè seghàsohoedı ası¡le.

Zezì edecheekeè gha yahtı

6"D11 nèk'e do hazoò seghàneelaa sì1 nek'ègeezoò agèhlà. Nets'o ag11t'e 11èe sì1 seghàg1nèela, ey1ts'o neyat11 k'èag11t'e. 7T'as11 hazoò

John 17 323

seghàneelaa sìı nets'o zo hot'e, eyı gık'èezoò agejà. ⁸Yatı seghànee?oo sìı gıghàeh?o xè gıgha ehkw'ı-ahodı. Nets'o aht'ı hotiì sek'ègeezo, eyıts'o nı seneeh?àa sìı gıgha ehkw'ı-ahodı. ⁹Dıì gıgha yahtı. Dıı nèk'e gots'o do hazoò gha yahtı ha dehsıì-aehsı-le, hanìkò do seghàneelaa sìı gıgha yahtı, nets'o agııt'e t'à. ¹⁰Hazoò sets'o agııt'ee sìı nı nets'o agııt'e, eyıts'o hazoò nets'o agııt'ee sìı sı sı sets'o agııt'e. Eyı hazoò gıts'ıh?ò seghàsohoedı hot'e. ¹¹Hòt'a dıı nèk'e aht'e ha-le, nets'ò anahde ha, hanìkò secheekeè ılaà dıı nèk'e agııt'e. Setà Degai, nıızì dahxà gıxonehdı; nıızì wedahxà eghàlaehdaà asèneelàa sìı t'à gıxonehdı. Hanì-ıdè ededı sìı do ılè zo lagııt'e ha, goxı ılè lawììt'e lanì. ¹²Ilaà gıxè aht'e ekò nıızì dahxà gık'èhdì ılè. Ilè kò segho wedıholı-le. Ilè wedıholè ha weghàhòt'oo sìı eyı zo wedıholè ha. Hanì-ıdè ayıı dek'eèhtl'èe sìı wek'èè agode ha.

13"Hòt'a nets'ò ahde ha, hanìkò Įłaà dıı nèk'e whıhda et'ıì eyı hazoò gho goihde hot'e. Hanì-Įdè set'à sıì gınà ha. 14Neyatıì gıghàeh2o hot'e, eyıt'à dıı nèk'e ts'o do secheekeè dzagıĮhwho, sexèht'eè dıı nèk'e gots'o agiĮt'e-le t'à. 15Dıı nèk'e do gots'oò xàgıĮwa gha yahtı-le, hanìkò wehłĮĮ ch'à gık'èĮdì gha nets'ò yahtı. 16Dıı nèk'e gots'o aht'e-le, sexèht'eè ededį sı dıı nèk'e gots'o agiĮt'e-le. 17Nàowo ehkw'ıı t'à degai agiĮle eyits'o nets'o giĮlĮl agiĮle; neyatıì sìı nàowo ehkw'ıı hot'e. 18Dıı nèk'e ts'ò seneeh2à xèht'eè, ededį sı dıı nèk'e do ta ts'ò gııh2à hot'e. 19Gıgha neghàdìıhtį hot'e, hanì-Įdè ededį sı hotıì degai giĮlį xè nets'o giĮlĮ ha.

Zezì do hazoò gıgha ehkw'ı-ahodıı sìı gogha yahtı

²⁰"Secheekeèdeè zo gigha yahti niìle. Secheekeèdeè giyatiì t'à do segho gigha ehkw'ı-ahodıı sìı hazoò gigha yahtı hot'e. ²¹Hanì¡dè hazoò ¡lè zo lagı¡t'e ha. Setà, nexè aht'ı eyıts'o nı sexè anet'ı,
ededi sı goxèht'eè ¡lè lagı¡t'e ha. Goxè ¡lè lagııt'è, hanì-¡dè dıı nèk'e
gots'o do jo ts'ò seneeh?à, gigha ehkw'ı-ahodı ha. ²²Sexè eniìyah
hò?o anelàa sìı ededi sı gixè hanì eniìyah hò?o ahlà. Hanì-¡dè goxi
¡lè lawiìt'e, goxèht'eè, ededi elexè ¡lè lagı¡t'e ha. ²³Sı gixè aht'ı,
eyıts'o nı sexè anet'ı. Hotiì ¡lè zo lagııt'è agı¡le, hanì-¡dè dıı nèk'e
gots'o do sìı nı seneeh?à, eyıts'o seghoneèto lanì gighoneehto
gik'èezo ha.

²⁴"Setà, do hazoò seghàneelaa sìi t'aats'oò sexè agiit'e ha dehwho, eyits'o sexè eniìyah hòro anelàa sìi gerì ha dehwho. Dii nèè hòèli kwe seghoneèto t'à sexè eniìyah hòro anelà ilè.

²⁵"Setà, nį sìi ehkw'i anet'e. Dii nèk'e do nek'ègeezo-le kò, sį nek'èehso hot'e, eyits'o dii do seghàneelaa sìi jo ts'ò asèneelà gik'èezo hot'e. ²⁶Nek'ègeezo agèhłà, de²òò nek'ègeezoò agehłe ha. Hanì-idè dànì seghoneètoo sìi ededi sìi hanì eleghonegeètoò agede ha, eyits'o si gixè ilè zo laht'e ha," Zezì hadiì Edetà ts'ò xàyahti.

Zezì gììhchì

18 ¹Zezì hanì yaihtı tł'axoò, edecheekeè xè naèhtla. Dea nızà Kedron gòyeh wetegeède. Eko ts'ı naèhza wek'e jìe "olive" wìyeh dehshe. Zezì edecheekeè goamii eko ts'ò ajà.

²Wecheekeè ¡łè, Zhidàà wìyeh, k'aodèe tł'aàyehtè ha sìi, eko hok'èezo, Zezì edecheekeè xè t'aats'oò eko at'ı ¡lè t'à. ³Eyit'à, eghoodoò, yahtii-gha-k'aodèe gicheekeè, eyits'o Pharisee gıllıı sìi Zhidàà eko nègòıwa. Do eyi nègiıdee sìi dechi welo kò dèk'òo k'egele, tłeèk'òo eyits'o behcho si k'egele.

⁴Zezì wexè dàgode ha sìı hazoò yek'èezo t'à gots'ò èhtla, hagòhdı, "Amìı hak'eaht'ì?" gòhdı dagoehke.

5"Zezì, Nazareth got'ıı," gıihdı.

"Eyı aht'e," Zezì gòhdı. (Zhıdàà, do tl'aàyehtè ha sìı, gota nàwo noò.) 'Zezì "Eyı aht'e," hadı ekò do hazoò ıdè dèè k'e nàgııtl'ı.

⁷K'achį dagoehke, "Amìı hak'eaht'į?"

K'achį hagedi, "Zezì, Nazareth got'įį," gedi.

8"Eyı aht'e naxèehsi," Zezì gòhdi. "Sehak'eaht'i nide dii do sexè aget'ii sii nageedè agiahle," gòhdi. "Eyit'à idi dàni yaihti ilèe sii wek'è agode ha t'à hagogiilà. Dii hadii yaihti ilè: "Do seghàneelaa sii ilè kò segho wedihòli-le," hadii yaihti ilè.

¹⁰Sımon-Peter edets'ǫ behcho xàechì gà yahtıı-wet'àaaàa-deè wecheekeè ile nàgòts'ehnèe ts'ǫ yedzeebàa dachiihwho. (Eyı do Malchus wìyeh.)

¹¹Zezì, Peter ts'ò hadı, "Nets'o behcho deyìı naıchı! Setà lıbò sets'ò dayakaa sìı ehts'e ha-le neewo nì? Setà wını k'èè eghàlaehda ha hot'e," yèhdı.

Zezì yahtıı-gha-k'àowo Annas ts'ò geèhchì

¹²Hadı tł'axoò eghoo-doò, gıts'o k'àowo, eyıts'o Israel got'ı gha k'aodèe Zezì dagıachì. Wegòò ełeetł'ı agıllà ¹³gà yahtıı-gha-k'àowo Annas ts'ò geèhchì. Eyı do siı Caıaphas wereh hot'e. Eyı xo k'e Caıaphas yahtıı-wet'àaràa-deè eli. ¹⁴Caıaphas ededı Israel got'ı ts'ò

John 18 325

hadıì xàyaıhtı ılè, "Do ılè do hazoò gha elaıwo nıdè eyi denahk'e nezi hot'e," gòhdı ılè.

Peter Zezì k'èezo-le hadı

¹⁵Sımon-Peter eyıts'o Zezì wecheekeè ¡lè Zezì k'èè geède. Eyı wecheekeè ¡lè yahtıı-wet'àaaa-deè k'èezo t'à yekò gà ts'ò Zezì k'èè nììtla. ¹⁶Hanìkò Peter kwekwi gha xàgoòaa k'è dexaetla ha-le t'à eyı naèha. Zezì wecheekeè ¡lè eyı nòotla ekò t'eekoa eyı eghàlaedaa sìı ts'ò goide t'à Peter goyaèhtlaà ayilà.

17T'eekoa, Peter ts'ò hadı, "Nı Zezì wecheekeè anet'e-le nì?"

"Île, wecheekeè aht'e-le," Peter yèhdı.

¹⁸Edza t'à do goyìı eghàlagıìdèe eyıts'o k'aodèe kò dèk'òo gà nàgeèhza xè nagìgwı. Peter ededı sı gogà nàwo xè naìgwı.

Yahtıı-wet'àaaàa-deè Zezì daehke

¹⁹Yahtıı-wet'àaaàa-deè Zezì daehke, wecheekeè ghǫ eyıts'ǫ ayìı hoghàgoehtǫǫ sìı ghǫ dayeehke.

²⁰Zezì yets'ò hadı, "Do hazoò gıdaà goıhde ılè. Elègehdèe-kò eyıts'o Nohtsıkò-gocho gà Israel got'ı elègehdèe sìı t'aats'oò eko zo goıhde ılè t'à do naahto wıızı xayaehtı while. ²¹Eyıt'a ayına dasınke? Do segikw'oo siı dagıahke, daehsı goıhdee siı hoti gık'èezo hot'e," yèhdı.

²²Zezì hadı t'à k'àowo įlè yegà nàwoo sìı yınì nàįkà, hayèhdı, "Hanì yahtıı-wet'àaaàa-deè ts'ò goide ha nì?" yèhdı.

²³Zezì yets'ò hadı, "Eko-le xàyaehtı nıdè sets'ò haıdı, hanikò ehkw'ı xàyaehtı nıdè ayınha nàseneekà?" yèhdı. ²⁴Eyı tl'axoò Zezi ılaà wegòò eleetl'ı xè Annas, yahtıı-wet'àaràa-deè Caıaphas ts'ò ayıılà.

Peter taà-eht'aà Zezì k'èezo-le hadı

²⁵Sımon-Peter mộht'a naìgwı ekò do ¡lè dayeehke, "Wecheekeè ¡lè anet'e dehwho ne?" yèhdı.

"Île, wecheekeè aht'e nile," Peter yèhdi.

²⁶Yahtıı-wet'àa?àa-deè wecheekeè įłè Peter yedzeèbàa xàįhwhoo sìı wèot'į įłè Peter ts'ò hadı, "Edįį Zezì dagıachìı sìı eko wexè neeh?į dehwho įlè?" yèhdı. ²⁷Hanìkò Peter k'achį hadı, "Įle, wexè aeht'į nıìle," yèhdı. Hadı ts'òet'ıì k'àba whezeh.

Zezì k'àowo Pılate nadą nawo

²⁸K'omoòdoò et'ıì yahtıı-wet'àaràa-deè Caıaphas wekò gots'o xà-geèhchì, Zezì k'àowo Pılate wekò gocho ts'ò geèhchì. Israel got'ıı sìı

do eładıı kò goyageedè ha gıgha wets'àet'o hot'e. Hagejà nıdè, gınàowoò k'èè "degai gılı-le" agede ha gııwo, hanì-ıdè dzedeè Passover gha nàsı gho shègezhe ha dìì, eyit'à k'àowo Pilate wekò gocho goyageède-le. ²⁹Eyit'à k'àowo Pilate gots'ò xàèhtla, hadı, "Dii do ayìi wek'e nìdahoah?à?" gòhdi.

³⁰Dǫ hagedı, "Eyı dǫjıı wets'ţlhwhǫ-le nţdè nets'ǫ wets'eechı ha-le ţlè," gedı.

³¹Eyıt'à k'àowo Pılate hagòhdı, "Naxı neweàhchı, naxınàowoò k'èè wesıniyaahtı," gòhdı.

Israel got'ţì hagedı, "Goxţ do ełaàts'ehwhı ha gogha hòzo nıìle," gedı. ³²(Eyı hagòjàa sìı Zezì dànì ełaàwı ha edegho goţde ţlèe sìı wek'ệệ agode ha t'à hagòjà.)

³³K'àowo Pılate edekò gocho goyìı naèhtła. Zezì kayaıhtı gà dayeehke, hadı, "Israel got'ıı gha k'àowocho anet'e nì?" yèhdı.

³⁴Zezì yets'ò hadı, "Nı xàè haneewo t'à aıdı nì? Hanì-le-ıdè do eyıì-le segho nets'ò hagedı nì?" yèhdı.

³⁵Eyıt'à Pılate yets'ò hadı, "Israel got'ıl aht'e seneehwho nì? Xàè nèot'ı eyıts'o yahtıı-gha-k'aodèe setl'aànıglıhtı hot'e. Aylı dànelà gho agedı?" yèhdı.

³⁶Zezì hadı, "Dıı nèk'e gots'o k'àowocho aht'e nıìle. K'àowocho ehłą nııdè Israel got'ıı segihchı ch'à secheekeè elegego ha ılè. Hanıkò sı sıı eyıì-le nèk'e gots'o k'àowocho aht'e," yèhdı.

³⁷K'àowo Pılate hadı, "Eyıt'à k'àowocho anet'e noò!"

Zezì yets'ò hadı, "K'àowocho aht'e nııdıı sìı ehkw'ı hot'e. Nàowo ehkw'ıı gho gohde ha t'à dıı nèk'e segòhlı hot'e. Do hazoò nàowo ehkw'ıı gııwoo sìı segeèhkw'o hot'e," yèhdı.

³⁸K'àowo Pılate hadı, "Nàowo ehkw'ıı ayìı welè?" yèhdı. Hadı tł'axǫò k'àowo Pılate k'achį Israel got'įį ts'ò xàèhtła, hadı, "Eyı do ayìı wek'e nìdahoeh?à ha sìı wek'èehso-le," gòhdı. ³⁹Naxıgha nàowo whe?o k'èè dzędeè Passover k'e nįdè do įłè wedaètoo sìı naxıts'ò xàetła aweh?į įlè. "'Israel got'įį gha k'àowocho' naxıts'ò xàetłaà awehłe ha seahwho nì?" gòhdı.

⁴⁰Do nagıìzeh xè hagedı, "Ìle, wets'ııwo-le! Barabas gots'ò xàetlaà awııle," gedı. Eyı do Barabas wìyeh sìı do goamıı eghoo-doò ts'ò elegego ılè.

Zezì dexewiìtsò gha wesinìyaeti

19 ¹Eyıt'à k'àowo Pılate Zezì nàweekwaà ayţţlà. ²Eghǫǫ-dǫǫ ţchţghoò degeètl'ı t'à kwit'ıì gèhtsı gà Zezì wekwi k'e nègeèchi.

K'àowocho?eè dek'o-dezoo yìi gilhti, 3k'èdaà gik'adaedè, hagilhdi, "Israel got'il gha k'àowocho weghàsots'eedi!" gedi xè wini nàgeeht'i.

⁴K'achį įłàà k'àowo Pılate do ts'ò xàèhtła, Israel got'į ts'ò hadı, "Seàhkw'o, du do ayìı wek'e nidahoeh?à ha whìle t'à naxıts'ò xàweèhchì hot'e," gòhdi. ⁵Zezì įchįghoò kwit'ıì wekwì k'e whe?o xè ?eh dek'o-dezoo yìı wheda hanì do ts'ò xàèhtłaà agi¸là. K'àowo Pılate, Israel got'į ts'ò hadı, "Jo do weghàahda," gòhdi.

⁶Yahtıı-gha-k'aodèe eyıts'ǫ gıcheekeè gıazı ts'ǫet'ıì yagizeh, hagedı, "Dechıet'aa k'e wedeahtso! Dechıet'aa k'e wedeahtso!" gedı.

Hanìkò k'àowo Pılate hagòhdı, "Naxı neweàhchı, dechiet'aa k'e wediìtsò aweahłe! Sı sìı dıı do ayiı wek'e nidahoehrà ha sìı wek'èehso-le," gòhdı.

⁷Hanìkò Israel got'₁ k'èdaà hagedı, "'Nòhtsı weza aht'e,' edèhdı t'à, gonàowoò k'èch'a xàyaıhtı, eyıt'à elaàwı ha hot'e," gedı.

⁸K'àowo Pılate eyı ghọ ıìkw'o ekò denahk'e dejţ lajà. ⁹Kò gocho goyanaèhtła. Zezì ts'ò hadı, "Edţì gots'o anet'ţ?" Hanìkò Zezì xàyaţhtı-le. ¹⁰K'àowo Pılate hayèhdı, "Sets'ò goţde ha neewo-le nì? Naţtłaà anehłee, nedıìtsò anehłee, sţ sets'ò hoèlţ hot'e, wek'èţzo-le nì?" yèhdı.

¹¹Zezì yets'ò hadı, "Įdòo gots'o neghàhòt'o lenosıı nets'ò hoèlı nıìle. Eyıt'à do netł'aàsegìıhtıı sìı nenahk'e holu hogèhtsı hot'e," yèhdı.

¹²Zezì hadı tł'axǫò k'àowo Pılate naetłaà ayele ha hoèhdzà, hanìkò Israel got'ıı k'èdaà yagizeh, hagedı, "Eyı do naehtłaà wèneelà nıdè dèe-ts'ò-k'àowo Caesar weàgıa nelı nıìle. Do k'àowocho edèedıı siı Caesar k'èch'a adı hot'e," gedi.

¹³K'àowo Pılate hagedı ıìkw'o t'à Zezì do ts'ò xàèhtłaà ayįįlà gà do sınìyaehtıı daèhchį k'e dèhkwà. Eyı daèhchį sìı "kwe k'è" gòyeh eko wheto. (Aramaıc yatıì k'èè "Gabbatha" gòyeh.) ¹⁴Dzędeè Passover wexèhoìwı gha Israel got'įį sınìgedè ekò dzętanı ekìıyeè k'àowo Pılate Israel got'įį ts'ò hadı, "Jo naxıts'o k'àowocho nàwo," gòhdı.

¹⁵Hanìkò do yagìzeh, hagedı, "Ełaàwèahwhı! Ełaàwèahwhı! Dechiet'aa k'e wedeahtsò!" gediì nadahogehde.

K'àowo Pılate gots'ò hadı, "Naxıts'o k'àowocho wedıìtsò ha dahwho nì?" gòhdı.

Hanìkò yahtıı-gha-k'aodèe hagedı, "Caesar ededį zo gogha k'àowocho eli ne," giìhdı.

16Noode t'à Pılate gok'èhoj?o t'à Zezì wediitsò ha gotl'aàyjihti.

Zezì dechiet'aa k'e wediitsò

Eghǫǫ-dǫǫ̀ Zezì nıgıìchì. ¹⁷Zezì edets'ǫ dechṭet'aa nayatṭṭ agṭṭlà, shìh Dǫkwìkw'ǫǫ̀ gòyeh ts'ǫ̀ nayatṭ. (Aramaıc got'ṭṭ gıyatıì k'ệệ Golgotha gòyeh.) ¹⁸Ekǫ dechṭet'aa k'e Zezì gıdṭṭhtsò eyıts'ǫ dǫ nàke weghǫhk'eè dexegṭṭhtsò.

¹⁹K'àowo Pılate weyatıì k'e t'asìı dek'eèhtł'è agįįlà gà Zezì wedechiet'aà k'e dawhetoò agįįlà. Dıı hanì dek'eèhtł'è, "Nazareth got'i Zezì, Israel got'i gha K'àowocho," dek'eèhtł'è. ²⁰Ediì Zezì dechiet'aa k'e wediìtsòo sìı Jerusalem ts'ò nıwà-le agòht'e t'à hanì dek'eèhtł'èe sìı do lo gık'eyaihtı. Aramaıc got'i, Rome got'i eyits'o Greece got'i giyatıì sı k'èè dek'eèhtł'è. ²¹Yahtıı-gha-k'aodèe, k'àowo Pılate ts'ò soagedı, "'Israel got'i gha K'àowocho' dek'eniitl'è-le, hanìkò 'dıı do, Israel got'i gha K'àowocho aht'e, edèhdı,' dek'eniitl'è," gıìhdı.

²²Hanìkò Pılate hagòhdı, "Ayìı dek'enìıhtł'èe sìı dek'enìıhtł'è," gòhdı.

²³Eghǫǫ-dǫǫ Zezì dechiet'aa k'e gidihtsò ekò, wegoht'ǫǫ negihva, di geet'eè ts'ǫ lats'igihva. ?eh nedèe sìi t'asagihlà-le. Eyi wereè negihrah sìi nàèhdlii k'è gǫhli-le, rehtl'i ilè t'à reh hòèli hot'e.

²⁴Eyıt'à eghǫǫ-dǫǫ̀ elets'ȯ hagedı, "Tats'ııhdlà-le, amıı weghaelı ha sıı eyı gha ekw'oʻa ts'ııhde," gedı.

Dànì Nộhtsị Nịhtl'è k'e dek'eèhtl'èe sìi k'ệệ agode ha t'à hagòjà. Dii hanì dek'eèhtl'è,

"Segoht'oò łats'ıgııwa eyits'o sezeè gha ekw'oa k'egeehdè," dek'eèhtl'è.

Eyıt'à eghǫǫ-dǫǫ gıxè hagojà.

²⁵Zezì wemǫ, wemǫ wedè, Clopas wets'èkeè Mary, eyıts'ǫ Mary-Madlè dechṭet'aa gà nàgeèhza. ²⁶Zezì edemǫ ghàṭdà eyıts'ǫ wecheekeè ṭlè yeghọneètọǫ sìı eyı sı ghàṭdà ekò, Zezì edemǫ ts'ǫ hadı, "Ts'èko, dıı neza welè," yèhdı. ²⁷Eyıts'ǫ edecheekeè ts'ǫ hadı, "Dıı nemǫ welè." Hayèhdı gots'ǫ eyı wecheekeè sìı Zezì wemǫ edekǫ nàdè ayṭʾlà.

Zezì ełaįwo

²⁸Sìghaįwaà tł'axǫò Zezì hadı, "Tı waehwhı." Hòt'a t'asìı hazǫò weghàlaedà, eyıts'o Nohtsį Nihtl'è k'èè agode ha yek'èezo t'à, "Tı waehwhı," hadı. ²⁹Gıgà kweto yìı jietì dits'aa whehto ilè, eyıt'à eghoo-doò ehtl'i lanıı jietì ta nawhehtsoò agillà. Dechi nedèe welo wexeetl'i agillà gà Zezì wewà ts'ò agehi. ³⁰Zezì yaazea wewàhoodì

John 19 329

Eghǫǫ-dǫǫ̀ (19.23)

ajà tł'axǫò, "Hòt'a enahòt'e," hadı, eyı tł'axǫò wekwì įzhıì ajà gà ełajwo.

31 Eyı dzęè sìı Nǫhtsı Dzęè gha sınìgedèe dzęè k'e agọht'e, eyıts'o ek'èdaedzęè k'e Nǫhtsı gha dzędeè hołè ha. Nǫhtsı Dzęè k'e dokw'oọ dechiet'aa k'e dawhela ha-le gilwo t'à Israel-got'ıı-gha-k'aodèe k'àowo Pılate ts'àgede. Eyı do taı gıdzaà nàgeezhì gha eyıts'o gıkw'oọ dechiet'aa k'e gots'o hodàgewa gha k'àowo Pılate dagılhke. 32 Eyıt'à eghoo-doò dojiı ile Zezì xè wedıitsòo siı wedzaà k'egilzhi, wek'èè k'achı dojiı ile hagıılà. 33 Zezì ts'o nègilde ekò hot'a elaiwo ile noò gıazı, eyıt'à wedzaà nàgılzhı-le. 34 Hanıkò eghoo-doò ile behkà t'à Zezì wechoò ghaılıgè. Hanı et'ıı edoò eyıts'o tı sı xaètl'ı. 35 Do wedaa hanahòwoo sıı ehkw'ı yegho golde hot'e. Ehkw'ı yegho golde yek'èezo, hanı-ıdè naxı sı wet'a naxıgha ehkw'ı-ahodı ha. 36-37 Nohtsı Nıhtl'è k'e dıı hanı dek'eèhtl'è: "Wekw'oò ılaet'ee wılzıı natı ha-le," eyıts'o dıı hanı sı dek'eèhtl'è, "Eyı do gıghaılıkoo sıı gıghaeda ha," dek'eèhtl'è. Nohtsı Nıhtl'è k'e danı dek'eèhtl'èe sıı wek'èè agode ha t'à, eyı hazoò hagòja hot'e.

Zezì wekw'oò nìto

³⁸Eyı tł'axǫò Arımathea got'ıl Joseph Zezl wekw'oò nılchı ha k'àowo Pılate ts'ò ehtła. Joseph ededı sı Zezl wecheekee hot'e, hanikò Israel got'ıl gha k'aodèe ts'àejı t'à do gık'èezo-le. K'àowo Pılate, heze, yèhdı t'à Zezl wekw'oò edexe nayeèhchì. ³⁹Do ile Nicodemus wiyeh yexè at'ı. Eyı do slı to Zezl ts'àehtla ile. Nicodemus yik'eetl'òo eyits'o dııts'ıa lekoo, lòhdieno-daats'ò-sılaı aıhda neyııla, Zezl wekw'oò k'e agele gha. ⁴⁰Eyı do nake Zezl wekw'oò nagılchi tl'axoò dokw'oò gha yik'eetl'òo eyits'o zehtl'ı neghoa nezil wekw'oò moèhdoò agılla. Israel got'ıl danı dokw'oò nègeetli slı k'eè agılla. ⁴¹Edıl Zezl dechiet'aa k'e wedıltsòo ga jlecho dehshee k'è gòzo. Eko kwe ylı dokw'oò whetoo k'è gòzoo slı weylı dokw'oò iltò-le t'à wegòò hot'e. ⁴²Hòt'a Israel got'ıl gıgha Nohtsı Dzeè ts'ò whaà-le t'à, eyits'o eyı dokw'oò whetoo k'è ts'ò nıwà-lea t'à eko Zezl wekw'oò nègilto.

Zezì kwe yìı wekw'oò wheto sìı wègoèht'ì-le

20 ¹Nǫhtsį Dzęę̀ tł'axoo k'omoodoo įłaà to eko, Mary-Madlę̀ edįį Zezì wekw'oo whetoo ts'o ehtła. Eyi niìtła eko, kwe nechàa eniį po įlėe sii yį po deėyį noo, yarį. ²Eyit'à Simon-Peter eyits'o Zezì wecheekee įlė yeghoneetoo sii ts'o natįmoehza, hagohdi, "Gots'o K'àowo dokw'oo k'è gots'o xàgiihtį. Edįį nėgiihtįį sii wek'ets'eezo-le," gohdi.

³Eyıt'à Peter eyıts'ǫ Zezì wecheekeè ¡łè dǫkw'ǫǫ k'è ts'ǫ łegeèhtła. ⁴Įłah eko timogeèht'a, hanìkò wecheekeè ¡łè Peter nahk'e natła t'à yekwe-t'iì dǫkw'ǫǫ k'è nììtła. ⁵Goyadaèhgè ekò dǫkw'ǫǫ ts'ǫ ?ehtl'i neghoa eyı whelaa ya?i, hanìkò goyaèhtła-le. ⁵Simon-Peter yek'èè eyı nììtla, kwe yìı dǫkw'ǫǫ whetǫo k'è goyaèhtla. Ededi sı ?ehtl'i neghoa eyı whela ya?i, ¬eyıts'ǫ ?ehtl'i Zezì wekwì k'e whehchìi sìì eyı sı ya?i. Eyı ?ehtl'i whatsoò elewhehchì, ?ehtl'i neghoa ta whehchì-le. ⁵Noode t'à wecheekeè ¡lè Simon kwe eyı nììtla ¡lèe sìi ededi sı goyaèhtla. Hagòht'e hoa?i t'à wegha ehkw'ı-ahodiì ajà. ⁵(Nòhtsi Nihtl'è k'e Zezì naìdà ha hot'e dek'eèhtl'èe sìi ¡laà giniedì-le.)

Zezì Mary-Madlè ts'ò wègoèht'ì

¹⁰Ey1 tł'axǫò Zezì wecheekeè edekò ts'ò nageèhde. ¹¹Hanìkò Mary-Madlè dokw'oò whetoo k'è mòht'a tildà etse. Etse xè goyadaèhgè. ¹²Yak'eet'iì nàke goht'o degoo yìi geèhkw'e goa?i. Ediì Zezì

John 20 331

wekw'oò iitò ilèe sìi wetł'axoò geèhkw'e. Yak'eet'ii ilè kwèe-lo wheda, eyits'o ilè kèe-lo wheda.

13 Yak'eet'ı dageehke, "Ts'èko, ayına netse?" gılhdı.

Mary hadı, "Sets'ò K'àowo t'asìı nageèhchì, edil nègilhtil sin wek'èehso-le," gòhdı. 14 Hadı tl'axoò ets'aèhtla t'à Zezì eyi nàwo yazı, hanikò Zezì at'ı nàyèhzhì-le.

15Zezì yets'ò hadı, "Ts'èko, ayııha netse? Amıı hak'eıt'ì?" yèhdı.

Dèè-sıìgoohwhoo-doò at'ı yııhwho t'à, Mary hayèhdı, "K'àowo, t'asiı nèwilchi nidè edii nèwilhtii siı sets'ò haidı, naweehchı ha t'à," yèhdı.

¹⁶Zezì yets'ò hadı, "Mary," yèhdıì yıızı.

Mary yets'ò ets'aèhtła, Aramaic yatiì k'èè, hotsaa whezeh, hadı, "Rabboni!" hadı. ("Rabboni" gedi nide "hoghàehtoo-doò," gediagedi.)

¹⁷Zezì yets'ò hadı, "Dasııchì-le, ılaà Setà ts'ò anahjà nıìle t'à. Hanìkò sèot'ı gıts'àatla, dıı hagiıdı, 'Setà eyıts'o naxı sı naxıtà ts'ò anahde ha, Senòhtsı eyıts'o Naxınòhtsı ts'ò anahde ha,'" hadıì edecheekeè godayatınıı.

¹⁸Mary-Madlè Zezì wecheekeè ts'òet'ıì ajà, hagòhdı, "Gots'ò K'àowo weeh?!" dèèjà. Zezì dàgòhdı ha yèhdıı sìı hazoò gots'ò hadı.

Zezì edecheekeè ts'ò wègoèht'ì

¹ºNôhtsi dzęż k'e xèhts'ò łàa nègiide ekò Israel got'i gha k'aodèe ts'àgeeji t'à edets'odaànigiihgè. Hotsaa Zezi goni nàwo, hadi, "Naxixè sìghà welè!" gòhdi. ²ºHadi tł'axoò, edilà eyits'o edechoò ghàgiidà agòòlà. Wecheekeè gits'o K'àowo at'i nàgeèhzhì ekò ginà t'à ginà.

²¹Zezì k'achį hagòhdi, "Naxixè sìghà welè! Setà jǫ ts'ǫ silha xèht'eè dǫ ts'ǫ naxeeha ha," gòhdi. ²²Hadi tł'axqo gok'e whehsò, hagòhdi, "Yedàyeh Nezil naxik'e awede. ²³Do gihołi gigho nahoahłe nidè, gihołi gigho nahoezhe ha; do gihołi gigho nahoahła-le nidè gihołi gigho nahoezhe ha-le," gòhdi.

Zezì Thomas ts'ò wègoèht'ì

²⁴Thomas (Ełèchoekèa wìyeh) Zezì wecheekeè hoòno-daats'ò-nàke gilli sìi ededi ilè hot'e. Zezì gots'ò wègoèht'ì ekò Thomas eyi wheda-le ilè. ²⁵Eyit'à Zezì wecheekeè hagiìhdi, "Gots'ò K'àowo wets'azi," gedi. Hanìkò Thomas gots'ò hadi, "Wilà gotsè k'è gòzoo selakw'oò t'à daehchì lenosii eyits'o silà t'à wechoò k'e wekaà daehchì lenosii segha ehkw'i-ahodi ha niìle," gòhdi.

²⁶Įłè dzęahta k'ehǫqwo tł'axqò k'achį wecheekeè goyìi geèhkw'e. Ekò Thomas goxè wheda. Eneèdo kò Zezì goyaèhtła, goni nàwo, hadı, "Naxıxè sìghà welè!" gòhdı. ²⁷Thomas ts'ò hadı, "Sılà ghàįda, nelakw'qò jo nìįchi. Nılà t'à sechoò daįchi. Nınì nàtso xè negha ehkw'ı-ahodı welè," Zezì yèhdı.

²⁸Thomas yets'ò hadı, "Sets'ò K'àowo eyıts'o Senòhtsı anet'e!" yèhdı.

²⁹Zezì yets'ò hadı, "Seghànedà t'à negha ehkw'ı-ahodı. Hanìkò amìı sazı-le kò wegha ehkw'ı-ahodıı sìı wexè sìghà hot'e," yèhdı.

³⁰Zezì edecheekeè godaà eniìyah eyiì-le ło hòèhtsi hanìkò hazoò dii nihtl'è k'e dek'eèhtl'è-le. ³¹Hanìkò ayìi dek'eèhtl'èe sìi naxigha adlà hot'e. Zezì, Nohtsi Weza, Christ hot'ee sìi, eyi naxigha ehkw'i-ahodi gha dek'eèhtl'è hot'e. Naxigha ehkw'i-ahodi nidè Zezì wets'ihiò welo whìle ts'ò aahda ha.

Zezì wecheekeè liwe lo gehlì

21 ¹Tıberıas-tì gà Zezì k'achį wecheekeè ts'ò wènagoèht'ì. Gıxè dıı hanì nàhòwo: ²Sımon-Peter, Thomas (Elèchoekèa wìyeh), Nathanael (Galılee nèk'e kòta Cana gots'o do), Zebedee weza nàke eyıts'o wede wecheekeè nàke, hazoò elexè geèhkw'e ilè. ³Sımon-Peter gots'ò hadı, "Mì t'à lı k'alahwho ha," gòhdı. "Nexè ats'ede ha," gıìhdı. Eyıt'à eko geère. Hanìkò eyı toò k'e t'asìı wilziı gehlì-le.

⁴K'omoòdoò agòjà ekò Zezì tabàa nàwo. Hanìkò wecheekeè nàgeèhzhì-le.

⁵Zezì dagoehke, "Àgįą, asįį łiwe naxits'o?"

"Dàòdì," gıìhdı.

⁶Gots'ò hadı, "Naxımì nàgòts'ehnèe ts'oòhk'e teahwha. Hanì-ıdè ha aahlì ha," gòhdı. Hagila ekò lıwe lo gehlì t'à mì elà yìı geelì ha whìagilà.

⁷Wecheekeè ¡łè Zezì yeghoneètoo sìi Peter ts'o hadı, "Gots'o K'àowo at'ı," yèhdi. Peter iìkw'o ts'oet'ıì edereè nedèe yìi naetła (yeyìi xàetła t'à) eyits'o Zezì ts'o tèèhko. ⁸Wecheekeè elà yìi geèhkw'ee sìi Peter k'èè geère, tabàa ts'o taekw'eèno gokè laàgoowha agoht'e. Mì t'à li dagooo tàgeelì. ⁹Tabàa dàgeède ekò kokwiì k'e liwe et'è eyits'o lèt'è whero giari.

¹⁰Zezì gots'ò hadı, "Łıwe whahlìı sìı, mòhdaa jo nìahwha," gòhdı.

¹¹Sımon-Peter elà yìetła gà mì tabàa ts'ò tàyeèlì. Mì weyìı hwe nechàa dagoò?o ehlì; hazoò t'à ilèakw'eèno-daats'ò-silaèno-daats'ò-tai John 21 333

(153) łiwe ehłì. Łiwe ło ehłì hanìkò mì tàidlà-le. ¹²Zezì gots'ò hadi, "Jo aahdè gà shèahzhe," gòhdi. Wecheekeè gots'ò K'àowo at'i ne gik'èezo t'à "Amìi anet'e," giìhdi ha giiwo-le. ¹³Zezì gots'ò èhtla, lèt'è neyiìchi gà goghàyiidì eyits'o liwe si hayììlà. ¹⁴Diì xè taà-eht'aà Zezì naìdà tl'axoò, edecheekeè gots'ò wènagoèht'ì.

Zezì Peter ts'ò gode

¹⁵Shègiazhe tł'axoò Zezì Simon-Peter ts'ò hadı, "John weza Simon, du do ginahk'e seghoneèto nì?"

Sımon yets'ò hadı, "Heze, sets'ò K'àowo, neghoneehto wek'èzzo ne," yèhdı.

Zezì hayèhdı, "Sesahzòa gıwaıdı," yèhdı.

¹⁶K'achį Zezì Simon-Peter ts'ò hanaedi, "John weza Simon, siì seghoneèto nì," yèhdi.

"He?e, neghoneehto wek'èizo ne," Peter yèhdi.

Zezì hayèhdı, "Sesahzòa gık'èıdì," yèhdı.

¹⁷K'achį tai t'à Zezì yets'ò hadı, "John weza Simon, seghoneèto nì?" yèhdi.

Peter, Zezì taà-eht'aà hayèhdı t'à wegha dìì agòjà. Peter hayèhdı, "Sets'ò K'àowo t'asìı hazoò k'èızo ne, neghoneehto sek'èızo hot'e," yèhdı.

Zezì yets'ò hadı, "Sesahzòa gıwaıdı. 18 Ehkw'ı anèehsı, cheko nelı ekò k'edııtl'ı xè edıı ts'ò k'eıtlo ha neewoo siı eko k'eıtlo ılè. Hanıkò eneèko wheelı nıdè negòò ehts'oò anele ha, eyıts'o do eyıl-le k'enegehtl'ı ha, edıı ts'ò neewo-le siı ts'ò anegele ha," Zezi yèhdı. 19 Zezi hadı yets'ò xayaıhtıı siı danı Peter elaawı ha gho goıdeè adı, hanı Nohtsı wıızı ghasohoedı ayele ha. Eyı tl'axoò Zezi yets'o hadı, "Sek'eıtla!" yèhdı.

²⁰Peter ets'aèhtła ekò k'eet'į, wecheekeè įłè Zezì yeghoneètoo sìi gok'èè naetłe yazį. (Eyi wecheekeè sìi noode elexè shègiazhe ekò Zezì k'e dètsohtiį sìi hayèhdi įlè, "K'àowo, amìi k'aodèe tl'aànehtè ha?" yèhdi įlè.) ²¹Peter eyi wecheekeè gho Zezì daehke, "K'àowo, ekò ededį dàde ha?" yèhdi.

²²Zezì yets'ò hadı, "Jo noehtła gots'ò eda ha weehwho nıdè eyi negha dàwet'è? Nı sìi sek'eitle ha hot'e," yèhdi. ²³Zezì Peter ts'ò hadı t'à Nòhtsı wecheekeè hazoò hagedi, eyi wecheekeè ılè elaàwı ha-le, gedi, godi gèhtsı. Hanikò Zezì "Elaàwı ha-le," yegho hadıì-adı nıìle. "Jo noehtla gots'ò eda ha weehwho nıdè eyi negha dàwet'è?" eyi zo hadı.

²⁴Eyı wecheekeè sìı eyı hazoò hagòjàa sìı yegho goıde hot'e, eyıts'o dek'enèyııtl'è hot'e. Yegho ehkw'ı goıde wek'èts'eezo hot'e.

²⁵Zezì t'asìı eyıì-le łǫ eghàlaįdà hǫt'e. Hazǫǫ̀ dek'enègiįtł'è nįdè dıı nèk'e wenįhtł'è hazǫǫ̀ gha gò₂ō ha-le tahkò.